PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLI PRZYDWORCOWE, MŁODYCH I CENTRUM W BIAŁYMSTOKU (REJON ULIC MIKOŁAJA KOPERNIKA I KOLEJOWEJ) – ETAP II

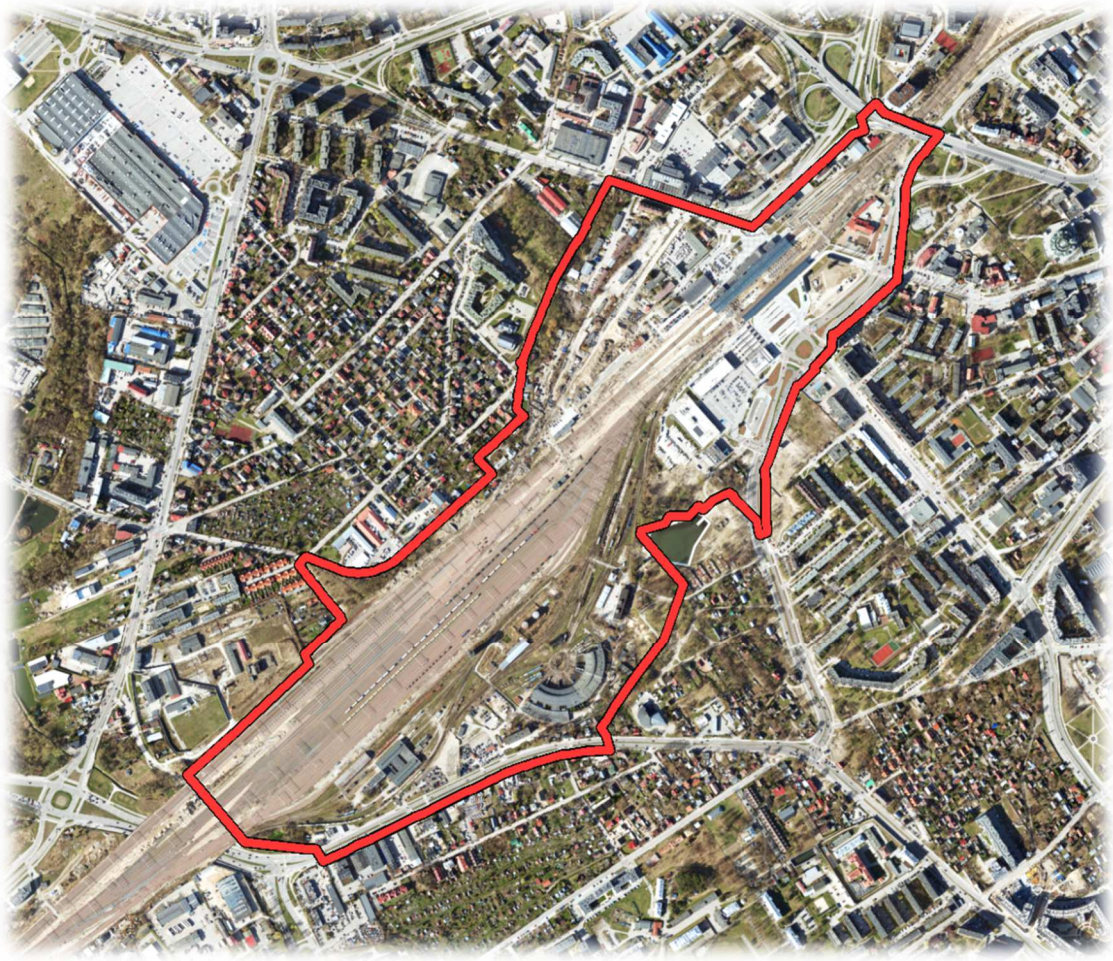

opracowanie:
mgr inż. Elżbieta Drożdżal
Elżbieta Drożdżal
mgr inż. Kamila Misiewicz
Kamila Misiewicz

Białystok, 6 października 2025 r.

Urząd Miejski w Białymstoku

Departament Urbanistyki

Referat Prac Studialnych

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPDOAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 4

1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele 4

1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami 9

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku 9

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku 11

1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Białegostoku 13

1.2.4. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028 14

1.2.5. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej 15

1.2.6. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego 16

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 17

1.2.8. Aktualizacja programu zagospodarowania wód opadowych i rozbudowy kanalizacji deszczowej w granicach administracyjnych miasta Białegostoku wraz z racjonalnym rozmieszczeniem zbiorników retencyjnych, rowów i odparowników 19

1.2.9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego 19

1.2.10. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 20

1.2.11. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 21

1.2.12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych 22

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 22

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 23

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 24

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU 24

5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu 24

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu 41

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 41

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 42

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU 43

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 48

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 51

10.1. Ustalenia projektu planu ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie ludzi 51

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych w projekcie planu rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi 55

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU) 59

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 60

WYKORZYSTANE MATERIAŁY 65

SPIS TABEL 67

SPIS ZDJĘĆ 68

SPIS RYSUNKÓW 68

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW 69

OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM WYKONAWCÓW PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOIWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (DZ. U. Z 2024 R. POZ. 1112 Z PÓŹN. ZM.) 70

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPDOAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.). Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Teren przedmiotowego projektu planu (rys. 1) poddawanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy znacznej części obszaru objętego uchwałą Nr XXVII/432/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II (rys. 1, rys. 2).

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587).

Projekt planu miejscowego obejmuje obszar o powierzchni około 78,9 ha ograniczony ulicami: Mikołaja Kopernika, Bohaterów Monte Cassino, Jana Henryka Dąbrowskiego, Kolejową, Zwycięstwa, południową częścią terenu osiedla Młodych oraz ulicą Gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila".

Obszar objęty projektem planu położony jest w strefie śródmiejskiej, w rejonie dworców PKP i PKS, w dużym stopniu jest przestrzennie zdegradowany, wymaga interwencji planistycznej w celu uzyskania ważnych powiązań komunikacyjnych oraz ciągłości struktury miejskiej. Potrzeba sporządzenia opracowania wynikała z konieczności wykreowania nowej jakości rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, lokalizacji usług centrotwórczych i ogólnomiejskich, zabudowy o funkcji mieszkaniowej, ustalenia zasad kształtowania wnętrz urbanistycznych oraz głównych przestrzeni publicznych. Określono parametry zabudowy dostosowanej do aktualnych potrzeb i charakteru zabudowy śródmiejskiej.

Przedmiotowy teren przeznaczono głównie pod zabudowę usługową, z uwzględnieniem projektowanego układu komunikacyjnego, w tym o znaczeniu ogólnomiejskim oraz powiązań pieszych. Funkcje usługowe związane będą głównie z kompleksem dworca PKP, obsługą komunikacji, turystyki (obiekty typu hotele i gastronomia) i handlem oraz mieszkaniowej, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych. Przewidziano lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 II kategorii.

W sąsiedztwie linii kolejowych znajdują się tereny zurbanizowane, które wymagają połączenia siecią dróg, w celu ich lepszego skomunikowania. Projekt miejscowego planu regulować będzie sposób bezkolizyjnego powiązania projektowanego układu drogowego z istniejącymi terenami kolejowymi, wprowadzając rozwiązanie pozwalające na pokonanie odcinka drogi nad lub pod istniejącą linią kolejową.

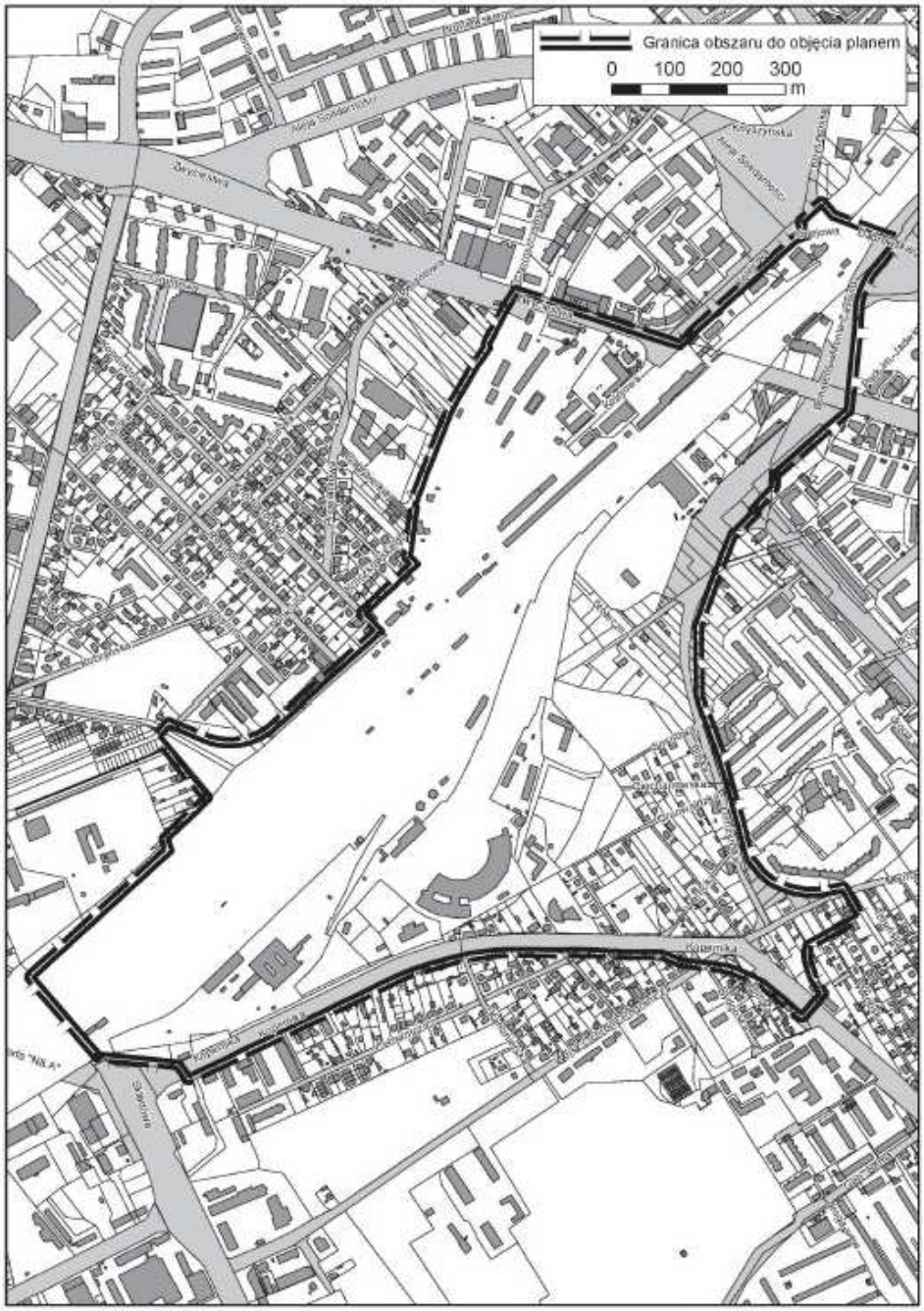

Rysunek 1 Załącznik do uchwały Nr XXVII/432/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r.

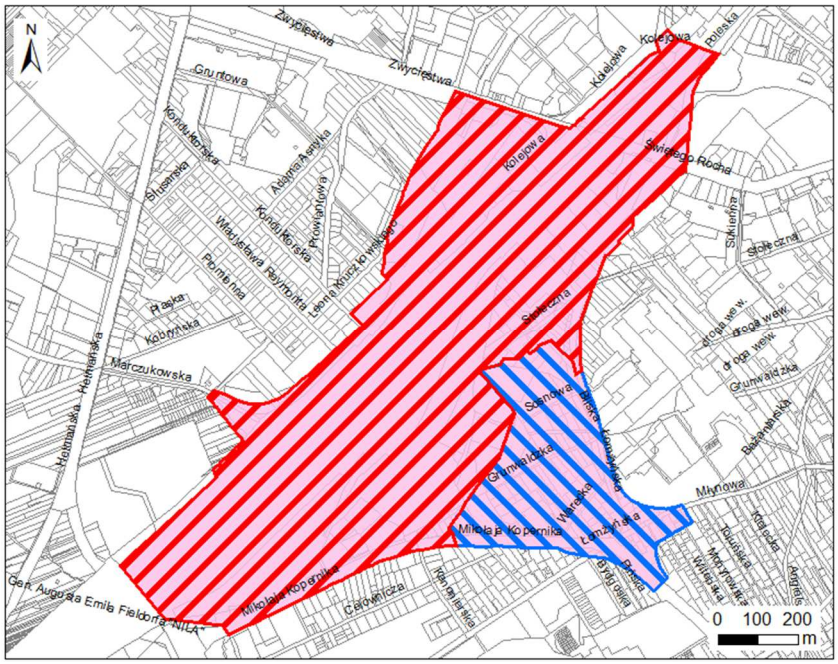

Obszar objęty uchwałą Nr XXVII/432/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej)

Obszar objęty uchałą Nr X/150/25 Rady Miasta Białystok z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) - etap I

Obszar objęty projektem planu (etap II), poddawany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko

Działki ewidencyjne

Rysunek 2 Zasięg obszaru obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II
źródło: Opracowanie własne

Przeznaczenie terenów w przedmiotowym projekcie planu przedstawia się następująco:

- teren o symbolu **1MW,U,UC** przeznacza się pod **zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową oraz obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **2MW,U** przeznacza się pod **zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **3U, 4U**, **5U**, **6U**, **7U**, **17U**, **18U**, **19U**, **20U**, **21U** i **22U** przeznacza się pod **zabudowę usługową** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **8.1KK**, **8.2KK** i **8.3KK** przeznacza się pod tereny **komunikacji kolejowej** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną i zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **9.1KK,U**, **9.2KK,U**, **9.3KK,U** i **9.4KK,U** przeznacza się pod **tereny komunikacji kolejowej i zabudowę usługową** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną i zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **10KK,KD-Z** i **13KK,KD-Z** przeznacza się pod **teren komunikacji kolejowej** i **drogę publiczną klasy zbiorczej** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną i zielenią urządzoną,

- teren o symbolu **11KK,KD-G** przeznacza się pod **teren komunikacji kolejowej** i **drogę publiczną klasy głównej** prowadzoną bezkolizyjnie z przebiegiem linii kolejowej wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną i zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **12KK,KD-D** przeznacza się pod **teren komunikacji kolejowej** i **drogę publiczną klasy dojazdowej** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną i zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **14ZP** i **15ZP** przeznacza się pod **zieleń urządzoną** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi,
- teren o symbolu **16EE** przeznacza się pod **infrastrukturę techniczną elektroenergetyczną**,
- teren o symbolu **23U,UC,KZ** przeznacza się pod **zabudowę usługową, obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz tereny komunikacji zbiorowej samochodowej** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **24KX,ZP** przeznacza się pod **parking oraz zieleń urządzoną** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi,
- tereny o symbolach **1KD-G**, **1.1KD-G**, **2KD-G** (ul. Poleska), **3KD-G** (ul. Bohaterów Monte Cassino), **4KD-G** (ul. Mikołaja Kopernika), **5KD-Z**, **5.1KD-Z**, **6KD-Z**, **7KD-Z** (ul. Kolejowa), **8KD-L**, **9KD-L** (ul. Zwycięstwa), **10KD-L** (ul. Św. Rocha), **11KD-D, 11.1KD-D**, **12KD-D** (ul. Stołeczna), **13KD-D**, **14KD-D** przeznacza się pod **drogi publiczne** wraz z infrastrukturą techniczną oraz zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **15KDW** i **16KDW** przeznacza się pod **drogi wewnętrzne** wraz z infrastrukturą techniczną.

Na terenach o symbolach 2MW,U, 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 9.1KK,U, 9.2KK,U, 9.4KK,U, 17U, 18U, 19U, 21U, 22U, 23U,UC,KZ oraz na części terenu 9.3KK,U wyznaczonej liniami wydzielenia wewnętrznego „A" zakazuje się lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów sportowo-rekreacyjnych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz innych budynków z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami). Na terenie o symbolu 8.1KK zakazuje się usług z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami.

Na całym obszarze objętym planem zakazuje się lokalizacji:
1) stacji paliw płynnych i gazowych - z wyjątkiem terenów: 17U, 18U, 8.2KK, 8.3KK, 9.1KK,U, 9.2KK,U,
2) stacji obsługi pojazdów, lakierni, myjni, warsztatów samochodowych, mechanicznych, wulkanizacyjnych i naprawczych - z wyjątkiem terenów: 17U, 18U, 9.1KK,U,
3) warsztatów stolarskich (w tym wyrobu trumien), kamieniarskich (w tym wyrób nagrobków),
4) warsztatów ślusarskich z wyjątkiem istniejących,
5) spopielarni zwłok,
6) garaży typu „blaszak",
7) tymczasowych obiektów budowlanych – z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych oraz dopuszczenia obiektów takich jak: elementów systemu oznakowania SIMB, oświetlenia, rzeźb, fontann, akcentów architektonicznych i przestrzennych, tymczasowych obiektów i instalacji przestrzennych oraz innych elementów wyposażenia przestrzeni miejskiej, sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, urządzeń technicznych obsługi miejskiego systemu transportowego i strefy płatnego parkowania oraz ogólnodostępnych stacji ładowania.

Na całym obszarze objętym projektem planu zakazuje się gospodarowania odpadami tj. działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu, odzysku oraz magazynowania i składowania odpadów.

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie procedury planistycznej.

W dniu 22 grudnia 2017 r. została podpisana umowa nr POPW.02.01.00-20-0003/17-00 o dofinansowanie Projektu Nr POPW.02.01.00-20-0003/17 „Intermodalny węzeł komunikacyjny w Białymstoku (centrum przesiadkowe wraz z korytarzami publicznego transportu zbiorowego)" w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 Osi priorytetowej II: Nowoczesna Infrastruktura Transportowa Działania 2.1 Zrównoważony transport miejski.

Zakres wskazanego powyżej projektu obejmował w zakresie wytyczonym granicą omawianego projektu planu miejscowego:

- budowę przejścia pieszo-rowerowego pod torami PKP na przedłużeniu ul. Św. Rocha wraz z korektą układu drogowego skrzyżowania ulic: Kolejowa – Zwycięstwa,
- budowę centrum przesiadkowego w Białymstoku w okolicy dworców PKP i PKS,
- przebudowę układu drogowego wokół centrum przesiadkowego (przebudowa ul. Bohaterów Monte Cassino od ul. Św. Rocha do ul. Łomżyńskiej wraz ze skrzyżowaniem ulic: Kard. S. Wyszyńskiego i Bohaterów Monte Cassino oraz przebudowa ul. Łomżyńskiej wraz ze skrzyżowaniem z ulicą M. Kopernika i ul. Młynową),
- ponadnormatywne rozwiązania dla osób z niepełnosprawnościami,
- zakup zeroemisyjnego taboru, wraz z infrastrukturą do ładowania.

Głównym celem projektu było zwiększenie wykorzystania transportu miejskiego w mieście Białystok i na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. W ramach projektu została zapewniona integracja infrastrukturalna wszystkich form transportu funkcjonujących na terenie aglomeracji białostockiej poprzez powiązanie wykorzystania autobusowej komunikacji miejskiej i rowerowej z istniejącą komunikacją regionalną - autobusową i kolejową.



Zdjęcie 1 Widok na Centrum Przesiadkowe (po południowej stronie torów kolejowych) oraz przebudowany układ drogowy w ramach Projektu Nr POPW.02.01.00-20-0003/17
źródło: www. bialystok.pl (dostęp: 05.05.2025 r.)

Beneficjentem projektu jest Miasto Białystok, lecz z jego rezultatów korzystać będą wszyscy użytkownicy dróg oraz transportu zbiorowego w mieście. Dotyczy to zarówno mieszkańców, osób dojeżdżających do Białegostoku z gmin ościennych, jak i turystów oraz osób czasowo przebywających w mieście. Bezpośrednią grupą docelową projektu są mieszkańcy Białegostoku. Projekt przyczyni się do promocji komunikacji miejskiej jako środka transportu w codziennych dojazdach do pracy/szkoły, a tym samym doprowadzi do spadku natężenia ruchu samochodowego w gminach sąsiadujących, co z kolei poprawi jakość życia i zdrowia ich mieszkańców oraz zmniejszy zanieczyszczenie powietrza na terenie gmin Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.

1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II powiązany jest z następującymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski z *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012) dotyczącego omawianego terenu:

- Według mapy „Przydatność terenu do funkcji użytkowych" (rys. 3) obszar objęty opracowaniem został przedstawiony jako potencjalny teren inwestycyjny - teren o dobrych oraz o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Duży udział w kształtowaniu funkcji uzupełniających system przyrodniczy posiada zieleń komunikacyjna w rejonie linii kolejowej.
- Teren objęty opracowaniem znajduje się poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi na terenie miasta oraz poza terenami o dużej bioróżnorodności wskazanymi do ochrony.
- Ochrona terenów czynnych biologicznie jest równoznaczna z zachowaniem powierzchni o zdolnościach retencyjnych i opóźniających spływ wód opadowych oraz roztopowych. Utrzymanie i powiększanie takich terenów jest najprostszą metodą na poprawę/nie pogarszanie sytuacji związanej z niewydolnością systemu kanalizacji deszczowej w Białymstoku w trakcie opadów nawalnych. Należy zabezpieczyć odpowiedni udział powierzchni biologicznie czynnej ze szczególnym uwzględnieniem rodzimego gruntu zdolnego do przesiąkania wód opadowych - zasilania zlewni.
- Potrzebna jest adaptacja znajdujących się na terenie miasta lokalnych terenów przyrodniczych – zieleni osiedlowej, komunikacyjnej. Za pomocą zieleni należy uzyskać powiązania pomiędzy kompozycjami osiedli z otaczającym krajobrazem. Zbiorowiska roślinne mają nie tylko walor ekologiczny i estetyczny, ale są czynnikiem wpływającym na poprawę warunków życia ludności.

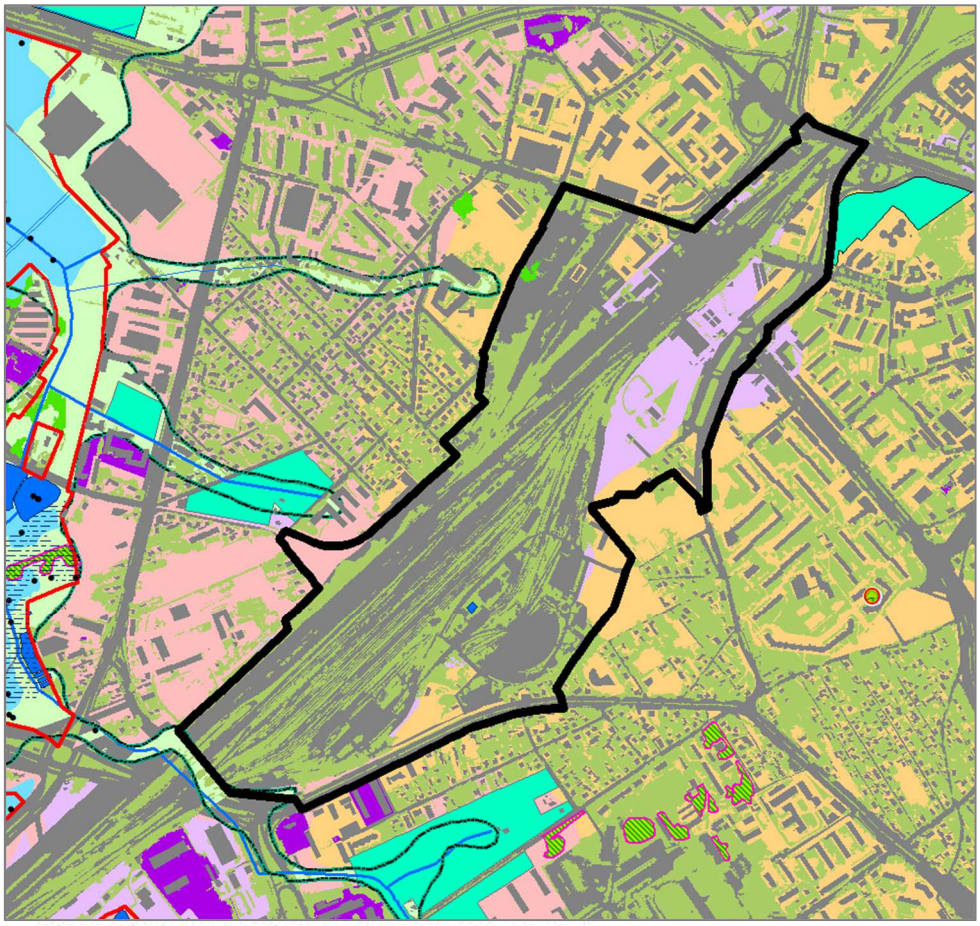

Obszary z dominującą funkcją ochrony konserwatorskiej

Pomniki przyrody

Obszary kształtowania systemu przyrodniczego miasta na bazie naturalnych walorów przyrodniczych środowiska

Grupy drzew wskazane do ochrony

Tereny urządzonej zieleni miejskiej

Parki spacerowo-wypoczynkowe, skwery, ogrody działkowe, cmentarze

Tereny kształtowania funkcji uzupełniających system przyrodniczy

Zieleń osiedlowa, komunikacyjna i ochronna

Potencjalne tereny inwestycyjne

Tereny o dobrych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Obszary zabudowane

Zabudowa i ciągi komunikacyjne

Rysunek 3 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski i Gajko 2012)

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku

Ustalenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* uchwalonego uchwałą Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. zmienionego uchwałą Nr LXXVII/1079/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 grudnia 2023 r. są wiążące przy sporządzaniu planu miejscowego.

Obszar objęty projektem planu oznaczony został w *Studium* na załączniku graficznym „Struktura funkcjonalno-przestrzenna" (rys. 4) jako: tereny centrum śródmiejskiego (CS), tereny aktywności gospodarczej (AG), podstawowa przestrzeń publiczna, obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaży powyżej 2000 m^2, elementy systemu transportowego – drogi z korytarzem ulic, linie kolejowe, dworzec kolejowy, dworzec autobusowy, węzeł przesiadkowy oraz łącznik systemu przyrodniczego.

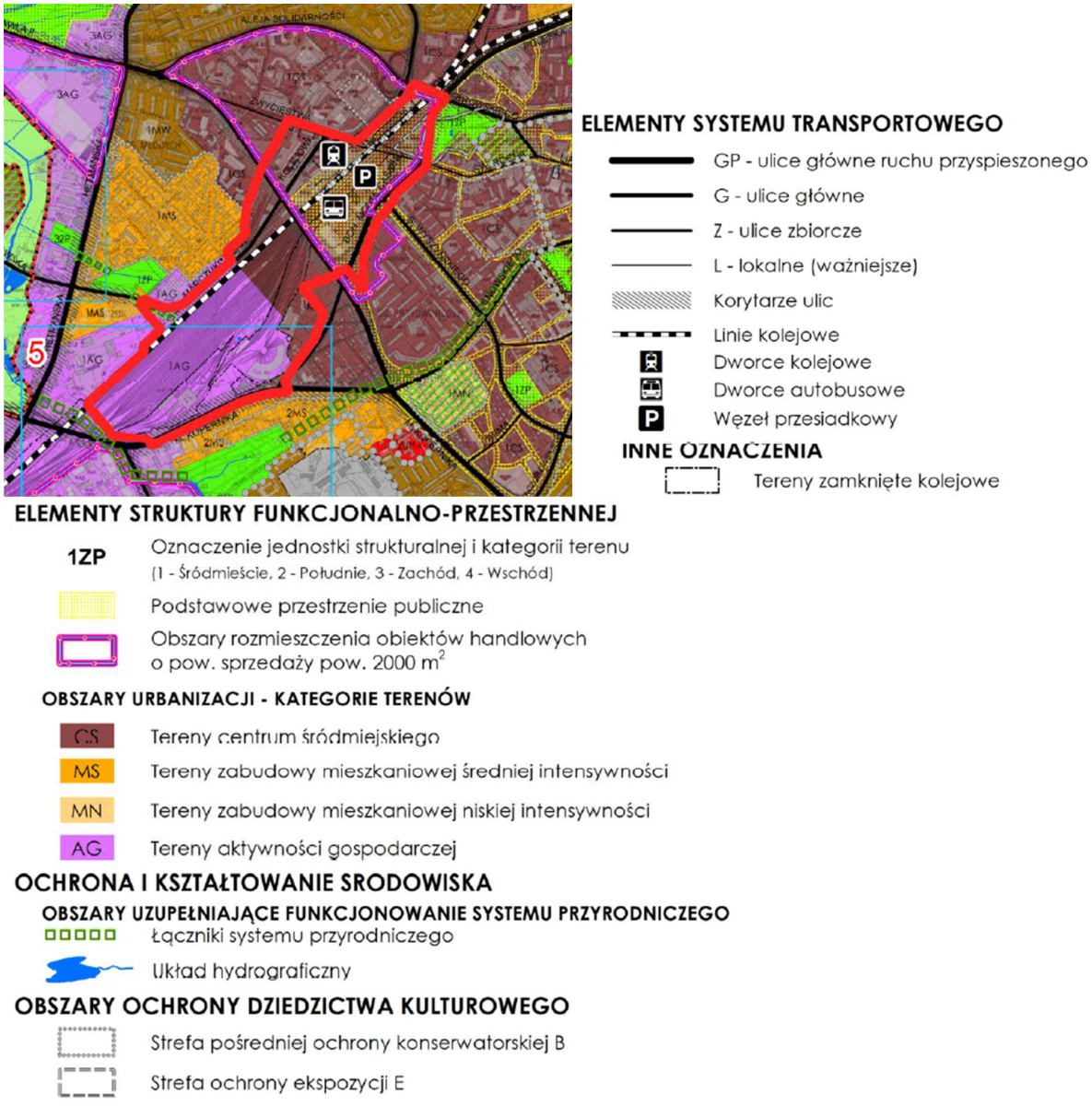

Rysunek 4 Wyrys ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*

Funkcją podstawową na terenach centrum śródmiejskiego jest: zabudowa usługowa (usługi rynkowe i nierynkowe), zabudowa z zakresu wytwórczości drobnej, zabudowa mieszkaniowa wysokiej intensywności, zabudowa wielofunkcyjna (usługowo-mieszkaniowa), zaś funkcją uzupełniającą: zabudowa mieszkaniowa średniej intensywności, tereny zieleni urządzonej, tereny przestrzeni publicznych, komunikacja, infrastruktura techniczna, istniejące enklawy zabudowy o innych funkcjach.

Funkcją podstawową na terenach aktywności gospodarczej jest: zabudowa produkcyjna, zabudowa magazynowo-składowa, zabudowa parków technologicznych oraz centrów wystawienniczych, zabudowa usługowa z zakresu usług rynkowych, zaś funkcjami uzupełniającymi są: zabudowa usługowa służąca realizacji celów publicznych (usługi nierynkowe), tereny zieleni urządzonej, tereny przestrzeni publicznych, komunikacja, infrastruktura techniczna, istniejące enklawy zabudowy o innych funkcjach.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* wskazano łącznik systemu przyrodniczego pomiędzy ul. Marczukowską a linią kolejową. Łączniki systemu przyrodniczego są to tereny umożliwiające zachowanie ciągłości funkcjonalno-przestrzennej pomiędzy elementami obszarowymi systemu podstawowego i wspomagającego, pełniące funkcje dróg zasilania, a także zwiększające oddziaływanie systemu przyrodniczego na tereny zurbanizowane.

Łączniki systemu przyrodniczego to:

1) powiązania lokalne tworzone ze względu na ekofizjograficzne predyspozycje terenu (np. małe naturalne cieki, kanały, rowy, zabagnienia oraz zbiorniki wodne, tereny zieleni towarzyszące ciągom pieszym i rowerowym) – dokładne granice i przebieg do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
2) powiązania lokalne, świadomie wyznaczane w procesie planowania.

Na obszarach łączników systemu przyrodniczego należy dążyć do:

1) kształtowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej lokalnych terenów zieleni przyulicznej, zieleni towarzyszącej ciągom pieszym i rowerowym z obszarami systemu przyrodniczego;
2) kształtowania liniowych terenów zieleni (np. szerokie aleje z drzewami i krzewami, tworzącymi przestrzeń publiczną, ciągi spacerowe i rowerowe, elementy retencyjne) łączących tereny zieleni takie, jak: parki, skwery, lasy.

W projekcie planu miejscowego przeznaczono teren o symbolu 15ZP pod zieleń urządzoną (w rejonie wyznaczonego łącznika systemu przyrodniczego), który odpowiednio zagospodarowany umożliwi wzmocnienie powiązań przyrodniczych pomiędzy terenem zieleni komunikacyjnej w obszarze kolejowym poprzez Rodzinny Ogród Działkowy im. Tadeusza Kościuszki z doliną Bażantarki.

Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 realizowane w zabudowie mieszkaniowo-usługowej o charakterze śródmiejskim powinny charakteryzować się wysokimi walorami architektonicznymi i materiałowymi. Ich lokalizacja wiąże się głównie z obszarami zabudowy wymagającej wymiany, np. obszar lokalizacji zintegrowanego centrum komunikacyjnego w rejonie dworców PKP i PKS. Szczegółowa lokalizacja tych obiektów (zgodnie ze *Studium*) została określona w omawianym projekcie planu miejscowego.

Przewidywane rozwiązania planistyczne nie naruszają ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*.

1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Białegostoku

Obszar określony jako etap pierwszy nie jest objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (rys. 5).

Omawiany obszar (z wyjątkiem części południowo-zachodniej) otoczony jest przez obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Teren ujęty w analizowanym projekcie planu miejscowego sąsiaduje głównie z terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami oraz zabudowę usługową. Przy północnej granicy omawianego obszaru znajduje się teren przeznaczony pod usługi z zielenią (w przestrzeni miejskiej funkcjonuje jako Park im. J. Dziekońskiej). Za południową granicą opracowania, w niewielkiej odległości znajdują się obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Układ komunikacyjny (drogowy oraz kolejowy) jest składową tkanki miejskiej, współistnieje z terenami zabudowanymi, jest niezbędny w funkcjonowaniu miasta i przemieszczania się ludzi. Ruch komunikacyjny wpływa na pogorszenie jakości powietrza oraz akumulowania zanieczyszczeń w środowisku, zwiększenie hałasu w otoczeniu. Minimalizacja tych oddziaływań w ustaleniach planistycznych wymaga współpracy działań pozaplanistycznych.

W projekcie planu miejscowego przewidziano kształtowanie nowej zabudowy z uwzględnieniem zagospodarowania terenów sąsiednich oraz w oparciu o wyznaczony układ komunikacyjny. Ustalenia omawianego projektu planu miejscowego nie będą konfliktowe. Z ustaleń wpływających na jakość środowiska oraz życia mieszkańców wyodrębniono w projekcie planu miejscowego tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną, zawarto również ochronę pojedynczych drzew i uzupełnienie istniejących szpalerów drzew.

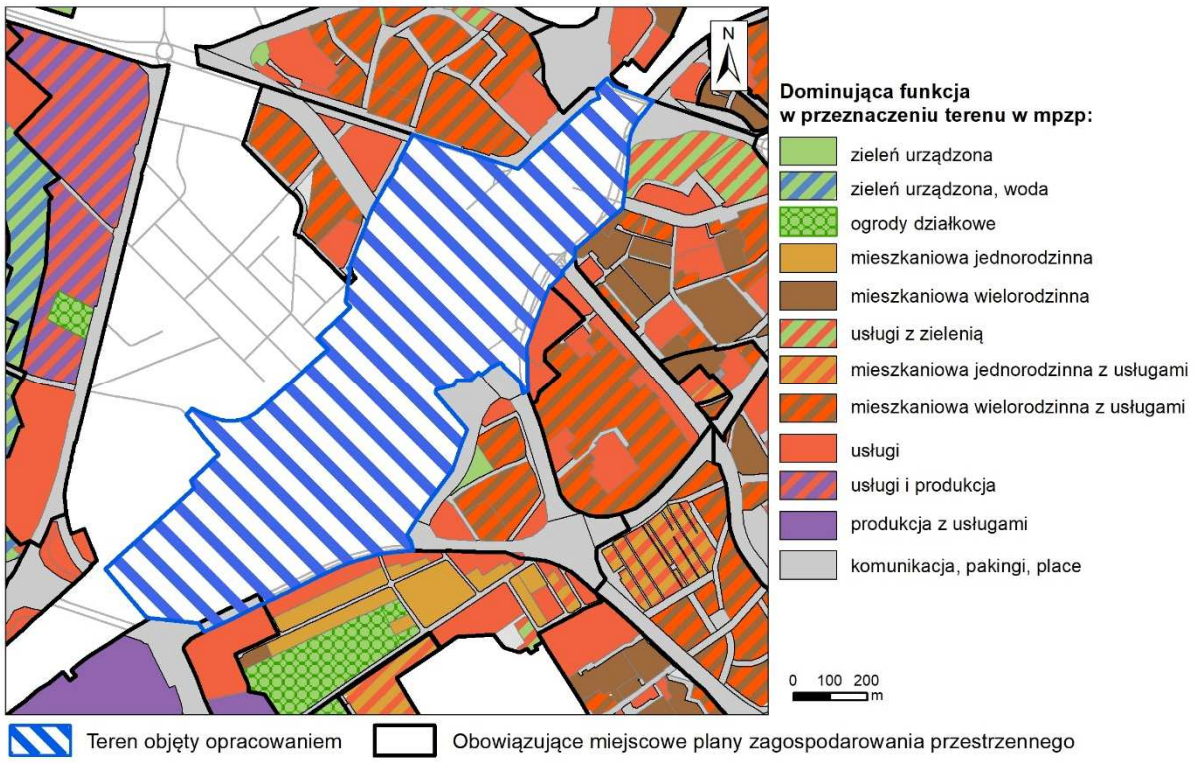

Rysunek 5 Obszar objęty opracowaniem na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.4. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska, prowadzonej przez miasto Białystok i określającym wynikające z nich działania.

Nadrzędnym celem polityki ochrony środowiska na lata 2021 – 2024 jest dążenie do: „Zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta Białystok, w którym środowisko przyrodnicze i jego ochrona mają znaczący wpływ na przyszły charakter tego obszaru i równocześnie wspierają jego rozwój gospodarczy i społeczny poprzez poprawę jego stanu, ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska". Cele i kierunki interwencji stanowią zestaw pożądanych (wskazywanych) kierunków do realizacji lub zaniechania, mających w efekcie poprawić stan jakości środowiska, zachować lub ochronić wartościowe komponenty środowiska i dać narzędzie do racjonalnego korzystania ze środowiska.

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok* powiązane z projektem planu

Obszar interwencji	**Cel strategiczny w latach 2021-2024** Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	**Osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza** - Rozbudowa systemu dróg dla rowerów i innej infrastruktury rowerowej, promocja ruchu rowerowego; - Planowanie przestrzenne służące poprawie jakości powietrza;
Zagrożenie hałasem	**Osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu** - Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia ochrony środowiska przed hałasem;
Pola elektromagnetyczne	**Ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych** - Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia pól elektromagnetycznych;
Gospodarowanie wodami	**Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody** - Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
Gospodarka wodno-ściekowa	**Zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki wodno-ściekowej** - Zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej poprzez modernizację zbiorowego systemu uzdatniania i dystrybucji wody; - Rozwój i modernizacja zbiorowego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych; - Zwiększenie retencji wodnej i gruntowej w celu ochrony terenów zabudowanych przed podtopieniami;
Gleby	**Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi** - Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi; - Zapobieganie degradacji gleb.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	**Zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami** - Doskonalenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami w szczególności systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z obszaru miasta; - Poprawa jakości środowiska;

Zasoby przyrodnicze	**Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni** - Ochrona istniejących terenów zieleni wraz z utrzymaniem ich w należytym stanie; - Zwiększenie bioróżnorodności i walorów przyrodniczych w parkach i na skwerach;
Zagrożenia poważnymi awariami	**Doskonalenie systemu ochrony mieszkańców i środowiska przed skutkami poważnych awarii** - Zapewnienie warunków do skutecznego usuwania skutków zagrożeń środowiska; - Bezpieczny transport materiałów niebezpiecznych;
Edukacja ekologiczna	**Podniesienie stanu świadomości ekologicznej mieszkańców. Kształtowanie postaw proekologicznych** - Udostępnianie informacji o środowisku zgodnie z ustawą dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.2.5. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka (2013 r.) został opracowany w związku z przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM_{10}, pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu w 2011 i 2012 r., spowodowanych głównie emisją ze źródeł komunikacyjnych oraz tzw. niską emisją (spalanie paliw na cele ogrzewania). Najważniejsze działania naprawcze koncentrują się na ograniczeniu emisji ze źródeł komunikacyjnych oraz emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego.

W 2020 r. w strefie aglomeracja białostocka stężenie średnioroczne B(a)P wynosiło 2 ng/m^3 (przekraczając poziom docelowy o 1 ng/m^3). W związku z powyższym zmieniono w 2022 r. obowiązujący *Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka* wskazując przyczyny powstania przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz określono działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości powietrza. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu docelowego benzo(a)pirenu ustalono na dzień 30 czerwca 2028 r. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{10} oraz pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ ustalono na dzień 31 grudnia 2023 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia *Programu ochrony powietrza* jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji.

Działania kierunkowe, czyli mające wpływ na obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM_{10} i $PM_{2,5}$ oraz B(a)P w zakresie planowania przestrzennego polegają na uwzględnianiu w planach miejscowych:
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza na terenach regeneracji i przewietrzania,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej do ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- dopuszczenia stosowania paliw stałych na terenach, na których nie ma możliwości uzyskania warunków podłączenia do ogólnomiejskiej sieci ciepłowniczej lub gazowej, lub na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w przypadku stosowania źródeł ciepła o mocy nie większej niż 30 kW,

- preferowania zaopatrzenia w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej (w obszarach, gdzie jest to technicznie możliwe),
- rozbudowy sieci ulic, która pozwoli ograniczyć wewnątrzmiejski ruch tranzytowy przez obszar śródmieścia,
- tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego na obszarze śródmieścia,
- uwzględnienia konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg.

1.2.6. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego (POH) z 2024 r. to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Na terenie Białegostoku nie ustanowiono obszarów cichych oraz stref przemysłowych w rozumieniu zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Programem objęto wszystkie źródła hałasu zobrazowane w opracowaniu strategicznej mapy hałasu – drogi o ruchu ponad 1000 pojazdów, linie kolejowe, lotnisko w Krywlanach.

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w indywidualnych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy przeciwdziałać powstawaniu konfliktów przestrzennych, wynikających z narażenia na oddziaływanie hałasu terenów, które zalicza się do chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska, poprzez niedopuszczanie do zagospodarowania takich terenów w obszarach o niekorzystnym klimacie akustycznym.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z ponadnormatywnym hałasem. Należy dążyć do właściwego strefowania akustycznego. Polega ono na tym, aby w odpowiednim układzie przestrzennym sąsiadowały ze sobą obszary o konkretnych funkcjach.

Podstawowe założenia strefowania, to:

- oddalanie zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu oraz zmienność parametrów tej zabudowy (intensywności, wysokości itp.),
- ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej,
- wprowadzanie zwartej zieleni izolacyjnej i kształtowanie rzeźby terenu,
- wprowadzanie ekranów akustycznych w pasach drogowych (tylko w ostateczności).

W projekcie mpzp uwzględniono zgodnie z *Programem ochrony środowiska przed hałasem* (dostosowując się zarówno do przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska) wyodrębnienie terenów o różnym przeznaczeniu, a w następstwie wprowadzenie zapisów dotyczących ich klasyfikacji pod względem akustycznym. Teren objęty opracowaniem ma obecnie dogodne warunki akustyczne (po przeanalizowaniu danych ze *Strategicznej mapy hałasu* z 2022 r.) pod względem zamieszkania i wypoczynku.

Hałas kolejowy nie stanowi problemu w Białymstoku względem istniejącego zagospodarowania terenów. Występujące przekroczenia sięgają granicy terenów kolejowych, przy czym nie notuje się ludności narażonej na ponadnormatywny hałas.

W POH zaproponowano zatem jedynie działania krótkoterminowe, których realizacja przyczyni się przynajmniej do niepogarszania klimatu akustycznego w mieście:
- coroczna kontrola stanu technicznego torowiska,
- szlifowanie szyn w przypadku stwierdzenia takiej konieczności,
- smarowanie rozjazdów, zwrotnic i krzyżownic lub instalacja smarownic torowych tam, gdzie to konieczne.

Polityka długofalowa nastawiona na zmniejszenie liczby osób narażonych na negatywne skutki zdrowotne powodowane hałasem powinna odbywać się m.in. na rozwoju kolejowych połączeń ponadlokalnych obsługiwanych przez cichy tabor kolejowy ukierunkowany na relacje dom-praca-dom.

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągnięcie wysokiej jakości życia. Cele strategiczne *Planu adaptacji* powiązane z analizowanym projektem planu to:
- Adaptacja do zagrożeń termicznych
- Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodziami/podtopieniami
- Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Największymi zagrożeniami klimatycznymi dla Białegostoku są wzrostowe trendy zarówno opadów (sumy i ich intensywności powodujące wezbrania i nagłe powodzie lokalne typu flash flood), upałów (w tym temperatur maksymalnych i liczby fal upałów) jak i susz (w szczególności długość okresów bezopadowych). Pomimo tendencji spadkowej nie należy również lekceważyć przymrozków, które mogą powodować istotne skutki wiosną w okresie kwitnienia roślin oraz oblodzenia groźne o każdej porze roku. Zjawiska te mogą stanowić poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców.

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wynikiem działań dotyczących polityki przestrzennej uwzględniającej konsekwencje zmian klimatycznych dla miast powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

Przeprowadzona analiza w MPA ukazuje, że w znacznej części omawianego obszaru w sektorze gospodarki przestrzennej (rys. 6) w stosunku do zagrożeń klimatycznych nie są wymagane działania adaptacyjne. W części północno-wschodniej wskazane jest monitorowanie względem takich czynników jak: opady i upały. Na niewielkich fragmentach w cześci skrajnie północno-zachodniej oraz wschodniej należy zastosować odpowiednie działania od pilnych po te o dłuższej perspektywie – do 2050 r. względem cyrkulacji powietrza (zanieczyszczenie powietrza, przewietrzanie), upałów, opadów i powodzi. Obszar opracowania z określonym

zagospodarowaniem terenów założonym w projekcie planu miejscowego prawdopodobnie będzie wymagał pilniejszych interwencji adaptacyjnych do zmian klimatu ze względu na skalę zagospodarowania obszaru.

Należy zadbać by w toku zmian urbanistycznych zaplanowanych na danym terenie zastosować rozwiązania dostosowane do postępujących zmian klimatycznych oraz minimalizujących oddziaływania związane z funkcjonowaniem rozbudowanego układu komunikacyjnego oraz terenów usługowych o większej intensywności (względem obecnego zagospodarowania).

Wyprzedzając potencjalne zagrożenia związane z zabudową terenów dotychczas niezagospodarowanych przewidziano utrzymanie szczątkowego zbiorowiska łęgu jesionowo-olszowego z umożliwieniem dalszego jego funkcjonowania w rejonie terenu przeznaczonego pod zieleń urządzoną, wprowadzono dodatkowy teren zieleni urządzonej utrzymującego ciągłość struktury przestrzennej zieleni, czyli kompleksu ogrodu działkowego (znajdującego się poza obszarem opracowania) z terenami zieleni komunikacyjnej – torowiska kolejowego, zachowano pojedyncze wartościowe drzewa (o prawidłowym pokroju, wyróżniające się na tle osiedla, predysponowane do dalszego rozwoju w zurbanizowanej przestrzeni). W projekcie planu wprowadzono także ustalenia m.in. dot. małej retencji, równoważenia udziału powierzchni biologicznie czynnej do terenów uszczelnionych i zabudowanych.

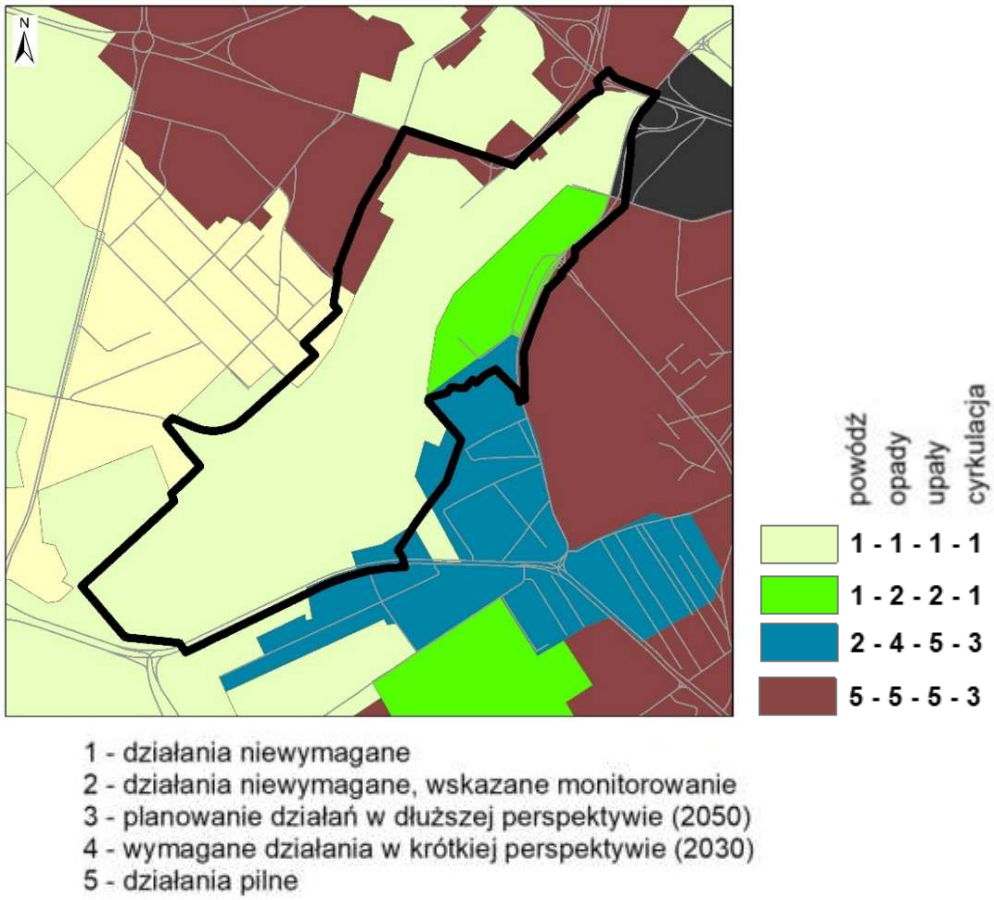

Rysunek 6 Przestrzenny rozkład ryzyka związanego z zagrożeniami klimatycznymi w sektorze Gospodarka przestrzenna

Źródło: Opracowanie na podst. Planu adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 (2019 r.)

1.2.8. Aktualizacja programu zagospodarowania wód opadowych i rozbudowy kanalizacji deszczowej w granicach administracyjnych miasta Białegostoku wraz z racjonalnym rozmieszczeniem zbiorników retencyjnych, rowów i odparowników

Celem ww. dokumentu jest aktualizacja wytycznych rozwojowych w zakresie zagospodarowania wód deszczowych dla terenu miasta Białegostoku, niezbędnych przede wszystkim do zabezpieczenia przed skutkami intensywnych opadów deszczu, poprzez prawidłowe odprowadzanie nadmiaru wód opadowych do odbiorników oraz planowania prac urbanistycznych i inwestycyjnych.

W pobliżu terenu objętego projektem planu miejscowego zdiagnozowano w przedstawianym *Programie* miejsca narażone na podtopienia, w których przedstawiono zarówno rozwiązania niwelacji problemów:

- rejon skrzyżowania ul. Poleskiej i Św. Rocha - zalecenie: przeglądy i czyszczenie wpustów; przebudowa na wpusty boczne,
- rejon skrzyżowania ul. Bohaterów Monte Cassino i ul. kard. S. Wyszyńskiego – zalecenie: przeglądy i czyszczenie wpustów; przebudowa na wpusty boczne,
- rondo: ul. Hetmańska/ks. J. Popiełuszki – zalecenie: przeglądy i czyszczenie wpustów; budowa dodatkowych wpustów bocznych; budowa kanału odwadniającego;
- tunel Fieldorfa „Nila" – zalecenie: budowa kanału odciążającego o rekomendowanej średnicy 1000 mm u zbiegu ul. M. Kopernika –Składowej, od okolic ogródków działkowych przez tunel gen. A. E. Fieldorfa „Nila" do rowu wpadającego do Bażantarki.

W sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu miejscowego zaproponowano również zbiornik retencyjny w rejonie projektu przebudowy ulic Bohaterów Monte Cassino, Łomżyńskiej (oraz budowy ul. Nowej Łomżyńskiej), Św. Rocha, M. Kopernika, Młynowej o potencjalnej objętości 4663,83 m^3.

Wskazane miejsca są problematyczne ze względu na skomplikowane właściwości terenowe oraz niekorzystne otoczenie z punktu widzenia gospodarowania wodami. Funkcjonowanie wód opadowych na tych obszarach powinno ulec zdecydowanej poprawie w wyniku zastosowania się do zaleceń zawartych w całym opracowaniu.

Nadrzędnym zaleceniem autorów opracowania jest projektowanie zagospodarowania obszaru miasta w oparciu o retencję u źródła. Nowoczesne planowanie odwodnienia deszczowego polega na zmniejszeniu i spowolnieniu odpływu z powierzchni uszczelnionych (dachy, ulice, place, parkingi). Powiększające się tereny zurbanizowane prowadzą do niszczenia naturalnych kierunków spływu wód, a co za tym idzie zmianę ich odprowadzania.

1.2.9. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego".

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału

gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:

1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
   - zasada racjonalności ekonomicznej,
   - zasada preferencji regeneracji,
   - zasada przezorności ekologicznej,
   - zasada kompensacji ekologicznej,
2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
   - zasada hierarchiczności celów,
   - zasada dynamicznego strefowania,
   - zasada partycypacji społecznej,
   - zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
   - zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
   - zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
   - zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.10. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie podlaskim obejmuje przede wszystkim prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła" przez właścicieli nieruchomości, przetwarzanie odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym z wykorzystaniem sortowni odpadów selektywnie zebranych, kompostowni do zagospodarowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji do przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów oraz odzysku surowców, jak również wytwarzania paliwa alternatywnego. Odpady tzw. resztkowe trafiają do instalacja do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w Białymstoku (ZUOK Białystok) - spalarni oraz do instalacji komunalnych do składowania odpadów.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami w województwie podlaskim na lata 2023 – 2028 są następujące:

- Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów
- Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Zapisy projektu planu miejscowego nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028*.

1.2.11. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które usprawniają proces osiągania celów środowiskowych. Stanowią one fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW mają wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument, który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Omawiany obszar znajduje się w zlewni rzeki Białej (w zlewni cząstkowej - Bażantarki). Przepływającą poza granicą projektu planu (w odległości ok. 0,8 km) rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej

osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny (zgodnie z oceną stanu na 2019 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

1.2.12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. *AKPOŚK* jest instrumentem wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w odniesieniu do redukcji zanieczyszczeń biodegradowalnych z oczyszczalni ≥ 2 000 RLM oraz redukcji związków azotu i fosforu.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *KPOŚK* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje *KPOŚK* (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r., 2017 r. i 2022 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

Na analizowanym terenie występuje nieznaczna liczba gospodarstw posiadających zbiorniki na nieczystości płynne. W projekcie planu miejscowego ustalono objęcie analizowanego terenu scentralizowanym układem wodno-kanalizacyjnym. Jest to korzystne względem wpływu na środowisko.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.6.2017.MR z dnia 27.02.2017 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (znak: NZ.4462.10.2017, uzgodnienie nr 5/NZ/17 z dnia 16.02.2017 r.).

Zakres terytorialny opracowania obejmuje znaczną część terenu objętego granicą określoną w uchwale Nr XXVII/432/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r. (rys. 1 i 2) wraz z uwzględnieniem jego sąsiedztwa oraz lokalnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych i ekologicznych.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik 1 i załącznik 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu.

Szczególną uwagę zwrócono na następujące zagadnienia:

1) dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych,
2) zapewnienie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,
3) zapewnienie warunków odnawialności zasobów środowiska,
4) eliminowanie lub ograniczanie zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko,
5) lokalne walory środowiska, w tym umożliwienie dalszego funkcjonowania zbiorowiska łęgu jesionowo-olszowego oraz pojedynczych drzew i szpalerów drzew w rejonie terenu poddanego urbanizacji.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziaływaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem ustaleń projektu planu miejscowego. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami (w tym wtórnymi) oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Do zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W celu oceny skutków zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien

umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta. Wyniki analizy Prezydent Miasta przekazuje co najmniej raz w kadencji Radzie Gminy.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostanie poszerzona o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów miejscowych z dokładnym przeanalizowaniem przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów przekładające się na jakość życia mieszkańców oraz poprawę jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu

budowa geologiczna, geomorfologia oraz gleby

W szerszym układzie przyrodniczym, teren objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Budulcem pokrywy glebowej są utwory czwartorzędowe zlodowacenia środkowopolskiego.

Rzędne analizowanego terenu wahają się od ok. 127,5 m n.p.m. w części południowo-zachodniej obszaru objętego opracowaniem (bliskie sąsiedztwo doliny Bażantarki) do ok. 138 m n.p.m. w części południowo-wschodniej.

Część centralna oraz południowo-zachodnia omawianego terenu znajduje się na wysoczyźnie moreny ablacyjnej złożonej z piasków, żwirów i głazów lodowcowych. W pozostałej części obszaru objętego opracowaniem występuje morena denna utworzona z gliny zwałowej (rys. 7).

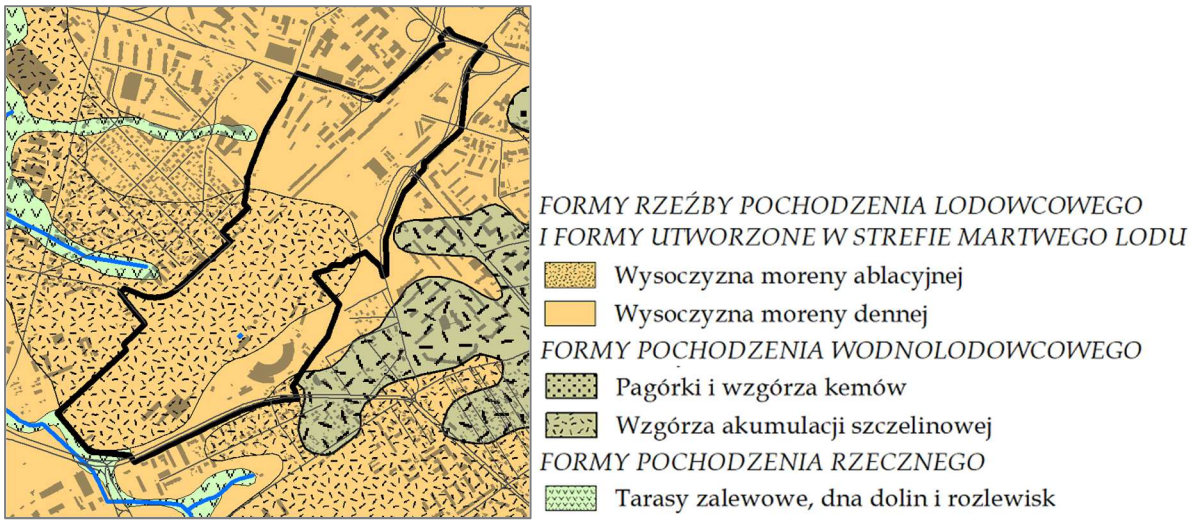

Rysunek 7 Geomorfologia
źródło: Opracowano na podst. mapy pt. Geomorfologia w Ekofizjografii Białystok (2011 r.)

W części zurbanizowanej obszaru objętego projektem planu profile gleb zostały zniekształcone i przemieszane, dokonano także wymiany gruntu i nasypów pod układem drogowym i kolejowym.

Bardzo ważnym czynnikiem określającym warunki obiegu wody, a zwłaszcza jej odpływ, jest przepuszczalność utworów powierzchniowych (gruntów). Znacząca część analizowanego obszaru charakteryzuje się przepuszczalnością zróżnicowaną, obejmuje grunty antropogeniczne nasypowe. Fragmenty w rejonie części północno-zachodniej, północnej oraz południowo-wschodniej to grunty o przepuszczalności słabej w związku z występowaniem piasków drobnych i słabogliniastych oraz piasków pylastych. Niewielki obszar w częsci wschodniej analizowanego terenu poprzez występowanie piasków gliniastych, pyłów, glin i iłów kwalifikuje się do przepuszczlaności bardzo słabej.

warunki hydrogeologiczne

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny zlewni topograficznych, obszar objęty projektem planu znajduje się w zlewni Bażantarki (jest to zlewnia cząstkowa zlewni rzeki Białej). Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na terenach niezagospodarowanych, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku Bażantarki.

Rzekę Białą (znajdującą się poza obszarem opracowania) należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCW) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Ogólna ocena stanu wód Białej jest od wielu lat zła, na co ma wpływ wielkość oddziaływania aglomeracji i mały przepływ naturalny wód w stosunku do ilości odprowadzanych, dobrze oczyszczonych ścieków.

W ocenie jakości uwidacznia się zły stan ekologiczny rzeki oraz wpływ związków biogennych powodujących eutrofizację wód.

IMGW oraz WIOŚ nie prowadzą pomiarów, badań wód Bażantarki.

Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się w obszarze objętym opracowaniem na poziomie od 4 - 6 m p.p.t. w części północnej do 1 – 2 m p.p.t. w części południowo-wschodniej. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Naturalny obieg wody w zlewni topograficznej, wyznaczonej w oparciu o działy wodne został w obszarze projektu planu przekształcony poprzez funkcjonowanie kanalizacji deszczowej w ulicach. W głównej mierze jest to obecnie sztuczny obieg wody. Większość terenu opracowania (budynki, ulice, utwardzone parkingi i place) charakteryzuje się odpływem powierzchniowym powodowanym całkowitym brakiem infiltracji, praktycznie cała woda opadowa i roztopowa jest szybko odprowadzana do kanalizacji deszczowej. Obszar w rejonie dworca PKP i PKS kwalifikuje się do terenów z odpływem powierzchniowym i podziemnym, w wyniku ich przebudowy nastąpiła zmiana zagospodarowania i tylko niewielkie powierzchnie o nawierzchni trawiastej charakteryzują się odpływem podziemnym. Występujące w obszarze objętym opracowaniem niewielkie obszary zwartych grup roślinności charakteryzują się intercepcją i infiltracją. Zaś występujące zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego traktowane jest dodatkowo jako teren retencyjny z naturalnym odpływem.

W następstwie planowanej zabudowy zlewni zmniejszy się powierzchnia chłonna, zdolna do retencjonowania wody i kierowania jej do odpływu podziemnego za pośrednictwem wód gruntowych. Obecnie wody te są przechwytywane przez system kanalizacji deszczowej, kierowane do rzeki i szybko wyprowadzane ze zlewni. Najnowsze trendy w zagospodarowaniu przestrzennym mówią o zatrzymywaniu, magazynowaniu jak największej pojemności wody w miejscu jej powstawania. Konieczne jest zwiększenie zasobu powierzchni o charakterze retencyjnym, zapewnienie terenu biologicznie czynnego w obszarze zlewni Bażantarki (co wpłynie na zlewnię Białej), zapewniając stały przepływ wody w rzekach, ciekach i rowach oraz spowoduje uzupełnienie zasobów wód gruntowych.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym. W monitoringu diagnostycznym (przeprowadzonym przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ) stanu chemicznego JCWPd w 2022 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta Białystok oznaczono klasę końcową jakości wody jako klasę II, czyli wody dobrej jakości (dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023 r.).

Omawiany obszar znajduje się w znacznej odległości od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśli.

Teren opracowania znajduje się również poza zasięgiem terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (0,2 %, 1 % i 10 %), wskazanych na mapach zagrożenia powodziowego (2015 r., zaktualizowanych w 2020 r.).

roślinność

Dużą część opracowania zajmuje zieleń komunikacyjna, towarzysząca linii kolejowej oraz przy bocznicach (zdj. 2). Jest to roślinność niska, światłolubna. Roślinność ta jest poddawana rzadkiemu koszeniu, jest odporna na wydeptywanie. W obszarze objętym analizą znajdują się małe obszarowo zagajniki, zadrzewienia spontanicznym doborze gatunkowym (zdj. 3).

Pomiędzy terenem kolejowym a sztucznym zbiornikiem retencyjnym (znajdującym się za wschodnią granicą opracowania) występuje zbiorowisko roślinne sklasyfikowane jako łęg jesionowo - olszowy *Fraxino-Alnetum*, który został częściowo zlikwidowany na skutek

realizacji wspomnianego zbiornika. Zbiorowisko opisywanego łęgu wg opracowania ekofizjograficznego zostało potraktowane jako teren pokryty roślinnością wysoką o dużym stopniu naturalności, zaś zagajniki (niesklasyfikowane syntaksonomicznie) poddane sukcesji naturalnej jako tereny pokryte roślinnością niska o średnim i niskim stopniu roślinności.



Zdjęcie 2 Obszar kolejowy w rejonie objętym projektem planu miejscowego
Fot. Agnieszka Bartoszewicz (Departament Urbanistyki), 2017 r.



Zdjęcie 3 Zbiorowiska roślinności (zagajnik) w sąsiedztwie tunelu im. Gen. A. E. Fieldorfa „Nila” i ul. M. Kopernika
Fot. Elżbieta Drożdżal, 03.07.2024 r.

Wiele drzew w rejonie obszaru kolejowego znajduje się w bardzo bliskim sąsiedztwie budynków, pnie drzew są praktycznie na granicy ścian budowli (zdj. 4a i 4b).



Zdjęcie 4a i 4b Pojedyncze, wartościowe drzewa w strefie obszaru kolejowego
Fot. Elżbieta Drożdżal, 3.07.2024 r.



Zdjęcie 5 Zachowany szpaler lip podczas przebudowy intermodalnego węzła komunikacyjnego
Fot. Elżbieta Drożdżal, 12.06.2024 r.

W rejonie dworca PKS w wyniku realizacji Intermodalnego węzła komunikacyjnego w Białymstoku zachowano nieliczne drzewa, w tym szpaler lip (zdj. 5), który został uzupełniony o młodą sadzonkę, by utrzymać charakter szpaleru. Dodatkowo utrzymano w projekcie planu miejscowego szpaler drzew do dalszego funkcjonowania przy ul. Poleskiej. Są to gatunki drzew rodzimych, nieinwazyjnych. Dodatkowo podczas budowy centrum przesiadkowego, modernizacji układu komunikacyjnego wprowadzono roślinność wysoką oraz niską przy ciągach komunikacyjnych.

Na podstawie przeprowadzonej waloryzacji drzew w terenie objęto szczególną ochroną 41 wartościowych drzew (gat. w większości rodzime, nieinwazyjne, dojrzałe) o wizualnym, prawidłowym pokroju. Będą to elementy przyrodnicze wzbogacające krajobraz osiedlowy. Ponadto drzewa spełniają rolę schronień dla drobnych gatunków zwierząt, przebywających w środowisku miejskim, wzbogacając bioróżnorodność miasta.



Zdjęcie 6 Niezagospodarowane tereny od strony ul. M. Kopernika, w tle – wieża ciśnień
Fot. Agnieszka Bartoszewicz (Departament Urbanistyki), 2017 r.

W obszarze opracowania nie występują grunty leśne wg klasyfikacji użytków ewidencyjnych.

Na podstawie będących w posiadaniu opracowań z zakresu flory stwierdza się, że na omawianym obszarze nie zinwentaryzowano chronionych lub zagrożonych gatunków roślin lub grzybów.

Omawiany teren znajduje się głównie w strefie III wegetacji porostów, w której na korze drzew dominują gatunki porostów o plechach skorupiastych i proszkowatych. Jedynie obszar części południowej przynależy do IV strefy lichenoindykacyjnej, w której korę drzew kolonizują porosty skorupiaste, łuseczkowate oraz gatunki o plechach listkowatych; obfitsze i bardziej gatunkowo zróżnicowane występowanie porostów listkowatych, a także pojedynczych plech krzaczkowatych dowodzi znacznej poprawy warunków bioekologicznych tej strefy (Kwiatkowski i Gajko 2012 za Matwiejuk 2007).

powiązania przyrodnicze

Teren objęty analizą znajduje się poza podstawowym systemem przyrodniczym miasta wyznaczonym w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*. Jednakże, należy zauważyć, że zieleń osiedlowa i komunikacyjna wpływa w mikroskali na zmniejszenie negatywnych oddziaływań zurbanizowanej przestrzeni oraz stanowi powiązania z sąsiednimi osiedlami oraz terenami i wyższej randze przyrodniczej. Z tego względu w *Studium* wyznaczono łącznik systemu przyrodniczego łączący roślinność znajdującą się w obszarze kolejowym z Rodzinnym Ogrodem Działkowym im. Tadeusza Kościuszki, a dalej z doliną Bażantarki.

W rejonie wskazanego w *Studium* łącznika systemu przyrodniczego w projekcie planu miejscowego wyznaczono teren o symbolu 15ZP przeznaczony pod zieleń urządzoną o pow. ok. 0,36 ha. Także szczątkowe zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego związanego z siedliskiem wilgotnym ujęto w teren o symbolu 14ZP przeznaczony pod zieleń urządzoną o pow. ok. 0,79 ha, w którym umożliwiono dalsze funkcjonowanie zbiorowiska i naturalną jego sukcesję. Ze względu na niski udział terenów zieleni w części śródmiejskiej miasta (wynikającej z wysokiego stopnia urbanizacji oraz występowania terenów zamkniętych wykluczających możliwość prowadzenia polityki przestrzennej miasta) wskazano te obszary do zagospodarowania pod zieleń urządzoną. Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o ochronie przyrody przy zakładaniu terenu zieleni wykorzystuje się w pierwszej kolejności zasoby przyrodnicze terenu, w tym zachowuje istniejącą roślinność rodzimą. Obszary o symbolach ZP oraz zapewnienie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej zdolnej do wegetacji roślinności wzmocnią powiązania w zakresie systemu przyrodniczego miasta, lokalnych korytarzy ekologicznych.

Dodatkowo zieleń przyuliczna złożona z gatunków dostosowanych do warunków miejskich, a szczególnie do stresu związanego z ruchem komunikacyjnym (zwiększenie zanieczyszczenia powietrza, susza, zasolenie gruntu) spowoduje dłuższą wegetację roślinności. Istniejące szpalery drzew, wskazane do zachowania i uzupełnienia również wzbogacają bioróżnorodność miasta poprzez sprzyjanie obecności w koronach i w ich sąsiedztwie ptaków i drobnych ssaków.

fauna

Dalsze funkcjonowanie łęgu oraz dojrzałych, dobrze rozwiniętych drzew, szpalerów drzew jest cenne pod względem kontynuowania bytu istniejących już biocenoz, ewentualnie dostosowując je do nowych warunków (dot. zmian w zagospodarowaniu), zamiast tworzyć biocenozy od nowa, co wymaga wielu lat, a nawet dziesięcioleci.

Kwitnące drzewa i kwiaty dodatkowo korzystnie wpływają na liczebność owadów błonkoskrzydłych (pszczół, trzmieli) w mieście.

Na podstawie będących w posiadaniu opracowań z zakresu fauny stwierdza się, że na omawianym obszarze nie zinwentaryzowano chronionych lub zagrożonych gatunków zwierząt.

Teren z udziałem zieleni wysokiej i niskiej jest miejscem bytowania dla wielu gatunków ptaków: jerzyki, kawki i gawrony, szpaki, gołębie miejskie, sikory bogatki, modraszki, wróble, kosy i czeczotki. Na terenie opracowania występują gatunki zwierząt charakterystyczne dla miast. Skład gatunkowy w mieście nie jest stały. Drzewa i krzewy stanowią schronienie dla ptaków, umożliwiają zbudowanie gniazda. Niektóre ptaki występują sezonowo, inne - nawet zimą. Ponadto ptaki wielu gatunków, charakteryzują się bardzo plastycznym behawiorem, łatwo dostosowują się do zmiennych warunków środowiska. W przypadku braku naturalnych miejsc lęgowych ptaków (np. dziupli) wówczas budynki stanowią miejsca ich gniazdowania,

zasiedlając otwory wentylacyjne, przestrzenie stropodachów i strychów, gzymsy, wnęki i szpary w elewacjach, pod rynnami i parapetami.

jakość powietrza

Klasyfikacja strefy aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001), w której znajduje się miasto Białystok, uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2023 rok (GIOŚ 2024) w odniesieniu do substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), pyłu zawieszonego PM_{10}, ołowiu (Pb) w pyle zawieszonym PM_{10} - klasa wynikowa A; dla pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ – klasa wynikowa A1 (brak przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego II fazy) oraz klasa A (brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego I fazy),
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM_{10} - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Jako przyczynę przekraczania poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, wskazano lokalną emisję prekursorów oraz występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) a także napływ tego zanieczyszczenia i jego prekursorów spoza granic województwa.

Ozon troposferyczny (przyziemny) jest zanieczyszczeniem wtórnym. Powstaje on w wyniku reakcji fotochemicznych tlenków azotu (spalanie paliw do celów komunikacyjnych i energetycznych) i lotnych związków organicznych (głównie niespalone paliwo i rozpuszczalniki organiczne) i posiada zdolność przenoszenia się na duże odległości. Ozon jest silnym utleniaczem fotochemicznym, który powoduje poważne problemy zdrowotne, niszczy materiały i uprawy rolne. Narażenie człowieka na niewielkie podwyższone stężenia ozonu może prowadzić do reakcji zapalnych oczu, dróg oddechowych, a także zmniejszenia wydolności płuc. Jest powodem występowania objawów senności, bólu głowy i znużenia oraz powoduje spadek ciśnienia tętniczego krwi. Przy wyższych stężeniach występują objawy złego samopoczucia, nasilają się bóle głowy, rośnie pobudliwość, zmęczenie i wyczerpanie, objawy apatii.

Jakość powietrza w województwie podlaskim, pod względem zanieczyszczeń pyłowych, na przełomie ostatnich 10 lat (2014-2023) uległa zdecydowanej poprawie. Spadkowy trend notowanych stężeń zauważalny jest na każdym stanowisku pomiarowym. W aglomeracji białostockiej zarejestrowano największą poprawę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM_{10} na stacji przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica wartości średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM_{10} z roku 2014 i 2023 wyniosła 13 $\mu g/m^3$. W 2023 r. pozostałe stanowiska w województwie podlaskim odnotowały również rekordowo niskie stężenia pyłu zawieszonego PM_{10}. W 2023 r. na wszystkich stanowiskach pomiarowych zarejestrowano wyraźnie niższe w stosunku do lat ubiegłych, stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$. Najbardziej widoczne było to m.in. na stacji pomiarowej w Białymstoku przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ z 2014 i 2023 r. wyniosła 11 $\mu g/m^3$. Na występowanie coraz niższych stężeń zanieczyszczeń pyłowych mają wpływ: zmieniający się na cieplejszy klimat Polski, poszerzenie świadomości społeczeństwa w zakresie dbania o środowisko oraz programy i inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2023 r. pomiary pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 $\mu g/m^3$) na obszarze aglomeracji białostockiej. W aglomeracji

białostockiej najwyższa średnia roczna ze stężeń pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ wystąpiła na stacji komunikacyjnej przy al. J. Piłsudskiego i wyniosła 14 $\mu g/m^3$, co stanowi 70 % dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Pozostałe stacje znajdujące się w obrębie aglomeracji białostockiej odnotowały znacznie niższe wartości stężeń średniorocznych: ul. 42 Pułku Piechoty – 12 $\mu g/m^3$, ul. Warszawska – 11 $\mu g/m^3$ i ul. J. Waszyngtona - 11 $\mu g/m^3$.

Głównym źródłem emisji, mającym wpływ na mierzone stężenia pyłu zawieszonego PM_{10}, jest emisja z sektora komunalno-bytowego. Również wyniki pomiarów pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę nadmiernego zanieczyszczenia powietrza. W wyniku przeprowadzonych analiz serii pomiarowych, zarówno dla PM_{10} jak i $PM_{2,5}$, stwierdzono, że pomiary w okresie zimowym (październik-marzec) są wyższe od pomiarów w okresie letnim (kwiecień-wrzesień). W okresie letnim wysokie stężenia pyłu zawieszonego, bliskie poziomu dopuszczalnego lub powyżej, wskazują na udział komunikacji.

W 2023 r., w porównaniu do lat ubiegłych, na wszystkich stanowiskach pomiarowych zanotowano zmniejszenie się wartości stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM_{10}. Wyraźny trend spadku stężeń widoczny jest od 2020 r. w aglomeracji białostockiej. Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM_{10} wystąpiło w latach 2013-2015, 2017-2018 oraz w 2020 r. W ostatnich trzech latach nie zanotowano przekroczeń. Na poprawę jakości powietrza w zakresie tego zanieczyszczenia, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi, miały wpływ działania na rzecz ochrony powietrza takie jak: wymiana indywidualnych źródeł ciepła, zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków oraz warunki meteorologiczne panujące w 2023 r.: m.in. ciepła zima oraz korzystne warunki przewietrzania.

Nadmierne zapylenie jest szkodliwe dla zdrowia. Pyły stanowią poważny czynnik chorobotwórczy, ponieważ mogą powodować, np. podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych oraz wywoływać choroby alergiczne. Nie istnieje próg stężenia, poniżej którego negatywne skutki zdrowotne wynikające z oddziaływania pyłów na zdrowie ludzi nie występują.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura powietrza w dziesięcioleciu 2011-2020 wyniosła 8,2°C, a w 2023 r. wyniosła 9,3 °C (GUS 2024). Średnie roczne prędkości wiatru wynoszą około 2,3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w dziesięcioleciu 2011 - 2020 wyniosła 645 mm, a w 2023 r. – 620 mm (GUS 2024). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi.

Cechy charakterystyczne dla klimatu terenów zurbanizowanych to: obniżenie wilgotności powietrza, zmniejszenie prędkości wiatru przy jednoczesnej tendencji do występowania miejsc o zwiększonej porywistości wiatru, zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy, utrwalanie się w okresie zimowym podwyższonej temperatury – w stosunku do temperatur na terenach podmiejskich.

Obszar kolejowy wraz z układem komunikacyjnym (ul. M. Kopernika), wg funkcji klimatycznych (system wymiany powietrza) określonych w *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012), scharakteryzowany został jako teren z dominującym procesem przewietrzania. Wiatry poprawiają stan czystości powietrza (przewietrzają, dotleniają), zapobiegają tworzeniu się zastoisk smogowych i inwersji temperatur powietrza. Obszary pokryte zadrzewieniami,

zaroślami stanowią tereny regeneracji powietrza i przewietrzania. Główną przeszkodą dla przepływu powietrza są budynki oraz gęste zgrupowania roślinności występujące pomiędzy nimi. Im zabudowa będzie bardziej zwarta tym kluczowy proces klimatyczny w mieście - przewietrzanie – będzie bardziej utrudniony.

Należy zauważyć, że w mniejszej skali zadrzewienia – szczególnie zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego (zbiorowisko powiązane z siedliskiem wilgotnym), sąsiadujący zbiornik wodny wpływają korzystnie na zwiększenie wilgotności powietrza i retencję wody, zmniejszenie temperatury otoczenia. Ustalony wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną, zdolne do wegetacji roślinności i retencji wspomogą niwelować negatywne skutki zurbanizowanej przestrzeni. W celu poprawy cyrkulacji powietrza w zabudowie zwartej i wysokiej istotne są powierzchnie kontrastowe termicznie, dynamizujące wymianę konwekcyjną powietrza, jak np. zadrzewienia, skwery, zbiorniki małej retencji. Oddziaływanie ich ma charakter lokalny. Należy zauważyć, że występujące szczątkowe zbiorowisko łęgu poprzez swoje właściwości siedliska pełni rolę retencyjną samoistnie.

dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na obszarze objętym projektem mpzp przedmiotem ochrony konserwatorskiej są następujące zabytki wpisane do rejestru zabytków:

1) dworzec kolejowy, ul. Kolejowa 11 (zdj. 7), 1862 r., styl klasycystyczny, nr rej. A-238 decyzja WKZ z dnia 29.03.1985 r.);
2) budynek ekspedycji kolejowej w zespole dworca PKP Białystok Centralny, ul. Kolejowa 17 (zdj. 8) 1890 r. styl klasycystyczny, nr rej. A-238 dec. WKZ z dnia 31.01.1996 r.

Obejmuje się ochroną następujące budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

1) dom, ul. M. Kopernika 50, lata 20 XX w., bez wyraźnych cech stylowych (zdj. 11);
2) dom, ul. Zwycięstwa 5, pocz. XX w. (zdj. 10);
3) wieża ciśnień, rejon ul. M. Kopernika, konstrukcja inżynierska, powojenny modernizm (zdj. 6);
4) budynek Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego Nr 2, ul. Kolejowa 15 (zdj. 9).

Pod koniec XIX w. powstała linia kolejowa warszawsko-petersburska. Białostocki dworzec, przystanek na tym szlaku powstał w 1861 r. Wzniesiono go w stylu klasycystycznym. Coraz większa popularność kolei oraz zwiększająca się liczba podróżnych spowodowała, że już w kilka lat po otwarciu budynek dworca wymagał rozbudowy. Został uszkodzony w trakcie obu wojen światowych, w latach 1946-1949 - odbudowany, a w latach 1989-2003 był modernizowany. Dworzec PKP w Białymstoku przeszedł kompleksową modernizację w ramach projektu „Prace na linii E75 na odcinku Czyżew – Białystok". Prace, rozpoczęte w styczniu 2021 r., obejmowały przebudowę budynku dworca, peronów, tuneli podziemnych, a także zadaszenie peronów. Dzięki tym zmianom, dworzec jest teraz bardziej komfortowy i dostępny, zwłaszcza dla osób o ograniczonej mobilności, które mogą korzystać z ruchomych schodów i wind.



Zdjęcie 7 Dworzec kolejowy przy ul. Kolejowej 11
źródło: https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/zabytkowy-dworzec-w-bialymstoku-po-remoncie-zdjecia-66065.html (dostęp: 26.05.2025 r.)



Zdjęcie 8 Budynek przy ul. Kolejowej 17 w zespole dworca PKP
źródło: https://www.google.pl/maps (data: listopad 2020 r.), dostęp: 26.05.2025 r.



Zdjęcie 9 Budynek Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego Nr 2 przy ul. Kolejowej 15
Fot. Agnieszka Bartoszewicz (Departament Urbanistyki), 2017 r.



Zdjęcie 10 Dom przy ul. Zwycięstwa 5
źródło: www.google.com/maps, data: listopad 2020 r. (dostęp 20.05.2025 r.)



Zdjęcie 11 Kamienica przy ul. M. Kopernika 50
źródło: Studium historyczno-urbanistyczne Białystok (Danilczyk, Kasprzyk, 2011 r.)

W budynku przy ul. Zwycięstwa 5 (zdj. 10) mieściła się dróżniczówka wzniesiona w końcu XIX wieku.

Studium historyczno-urbanistyczne Białegostoku (2011 r.) wskazuje by w kamienicy przy ul. M. Kopernika 50 (zdj. 11) utrzymać rzut i bryłę o dachu mansardowym, balkony, zachowany detal elewacji i podziałów stolarki okiennej.

Obejmuje się ochroną niezabytkowy budynek parowozowni PKP (zdj. 12) - powojenny modernizm z obrotnicą parowozów - konstrukcja inżynierska.



Zdjęcie 12 Budynek parowozowni PKP
Fot. Agnieszka Bartoszewicz (Departament Urbanistyki), 2017 r.

W *Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami dla miasta Białegostoku na lata 2018-2021* znajduje się informacja, że przy ulicy M. Kopernika, w sąsiedztwie lokomotywowni stoi wieża kolejowa (zdj. 6), wzniesiona w połowie lat 50. XX w. Jest to zbiornik na wodę podtrzymywany przez ażurowe, żelbetowe podpory.

W projekcie planu ustalono strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony ekspozycji zespołu kościoła parafialnego pw. Św. Rocha, które są oznaczone na rysunku planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

W syntezie zawartej w *Studium historyczno-urbanistycznym* zaproponowano strefę ochrony kościoła św. Rocha jako dominanty. Należy podkreślić, że nie jest to strefa ochrony widoku (stąd w jej obrębie znalazły się również obszary, z których kościół nie jest widoczny); jej przedmiotem jest kontekst urbanistyczny kościoła istotny dla jego widoków otwierających się z innych obszarów. Postulatem ochrony dla tej strefy jest ograniczenie gabarytów do siedmiu kondygnacji. W analizowanym projekcie planu miejscowego w strefie widokowej na kościół pw. Św. Rocha ograniczono wysokość zabudowy dla wszystkich obiektów budowlanych (w tym budynków, budowli oraz instalacji i urządzeń technicznych) do 25 m n.p.t., z wyjątkiem modernizacji istniejących masztów i urządzeń.



Zdjęcie 13 Ulica Kolejowa – widok archiwalny z kładki nad torami na kościół św. Rocha
Fot. PKZ „ARKONA", sierpień 2011 (w Studium historyczno-urbanistyczne Białystok)

promieniowanie elektromagnetyczne

W obecnym stanie zagospodarowania obszaru występują 3 stacje bazowe telefonii komórkowej. Ich lokalizacje to: wieża ciśnień (rejon ul. M. Kopernika 56, teren PKP), ul. Bohaterów Monte Cassino 14 (dach budynku w rejonie PKS Nova), ul. Zwycięstwa 1/2 (dach budynku Poczty Polskiej). Nadajniki te nie stwarzają zagrożenia dla ludzi, pola elekromagnetyczne są wypromieniowywane na dużych wysokościach, w przestrzeni niedostępnej dla ludności. Oprócz wskazanych powyżej, w bliskim sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem, znajdują się nadajniki zainstalowane po północnej stronie ul. Zwycięstwa, przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego oraz przy ul. Octowej.

Pod kątem monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku brane są pod uwagę głównie częstotliwości znajdujące się pomiędzy falami radiowymi a mikrofalowymi. W tym szerokim zakresie częstotliwości znajdują się podzakresy powszechnie wykorzystywane w radiokomunikacji.

Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, że pomiary wykonane w ramach stałej sieci monitoringowej w Białymstoku (7 stacji pomiarowych) nie wykazały przekroczeń norm

dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego dla województwa podlaskiego z wykonanych badań w ramach stałej sieci monitoringowej oraz monitoringu badawczego z lat 2021-2023 wyniosła 0,57 V/m. Porównanie zestawionych danych z tego krótkiego okresu pozwala stwierdzić, że obserwuje się tendencję nieznacznie wzrostową wartości PEM w odniesieniu do lat ubiegłych, nie mniej jednak, poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie podlaskim jest nadal znikomy. W większości miejsc, w których stwierdzono wyniki powyżej dolnej czułości sondy pomiarowej w 2021 r., w 2023 roku te wartości nieznacznie wzrosły (GIOŚ 2024).

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WM_E (wskaźnik poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności dla składowej elektrycznej pola) nie przekracza wartości 1. Z przeprowadzonych badań w 2023 roku na terenie Białegostoku w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1 (GIOŚ 2024).

Niezależnie od działalności monitoringowej prowadzona jest działalność kontrolna w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2023 r. w Białymstoku po przeprowadzonych kontrolach interwencyjnych stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń (GIOŚ 2024).

klimat akustyczny

Obecnie najbliższymi, znaczącymi, liniowymi źródłami hałasu w obszarze opracowania wg *Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok* (SMH) z 2022 r. są ulice: Zwycięstwa, Kolejowa, J. H. Dąbrowskiego, Boh. Monte Cassino, M. Kopernika i Składowa (rys. 8). Na wspomnianej mapie akustycznej nie zdiagnozowano na analizowanym terenie przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego względem wyznaczonych ówcześnie terenów wrażliwych (na niewielkich obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanych przy jego granicy); pozostałą znaczącą część stanowi obecnie zabudowa usługowa, magazynowa, komunikacyjno-parkingowa.

Bazując na SMH i klasyfikując obszar objęty projektem mpzp jako strefę śródmiejską miast powyżej 100 tys. mieszkańców wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), nie stwierdzono przekroczeń hałasu. Tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną pod względem akustycznym będą miały dogodne warunki do wypoczynku i rekreacji. W obszarze objętym opracowaniem dodatkowym źródłem hałasu liniowego będzie ulica o przebiegu na terenach o symbolach 1.1KD-G, 11KK,KD-G i 1KD-G. Ulica ta nie została ujęta w SMH. W związku z brakiem informacji o oddziaływaniu akustycznym - od docelowego układu komunikacyjnego w sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną o symbolach 1MW,U,UC i 2MW,U zapobiegawczo oddalono nieprzekraczalną linię zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Zastosowano strefowanie planowanej zabudowy: bliżej ulicy - zabudowa usługowa (funkcja niewrażliwa akustycznie) a w dalszej odległości – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

W obszarze opracowania w wyniku realizacji ustaleń projektu planu powstanie w pobliżu torów kolejowych kompleks zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MW,U,UC i 2MW,U). Jednocześnie przy ul. Konduktorskiej występuje kilka budynków mieszkalnych jednorodzinnych, które na bazie ustaleń planistycznych mogą nadal funkcjonować, ale teren w ich zasięgu przeznaczono docelowo pod usługi (3U). Należy zauważyć, że znaczącą część

terenu nadal będzie stanowić zagospodarowanie o funkcji usługowej i komunikacyjnej. Nowy typ zagospodarowania terenów przeanalizowano pod kątem oddziaływania hałasu drogowego, kolejowego oraz przemysłowego bazując na danych ze *Strategicznej mapy hałasu* (2022 r.) oraz ustaleń przedstawianych w *Programie ochrony środowiska przed hałasem* (POH) z 2024 r.

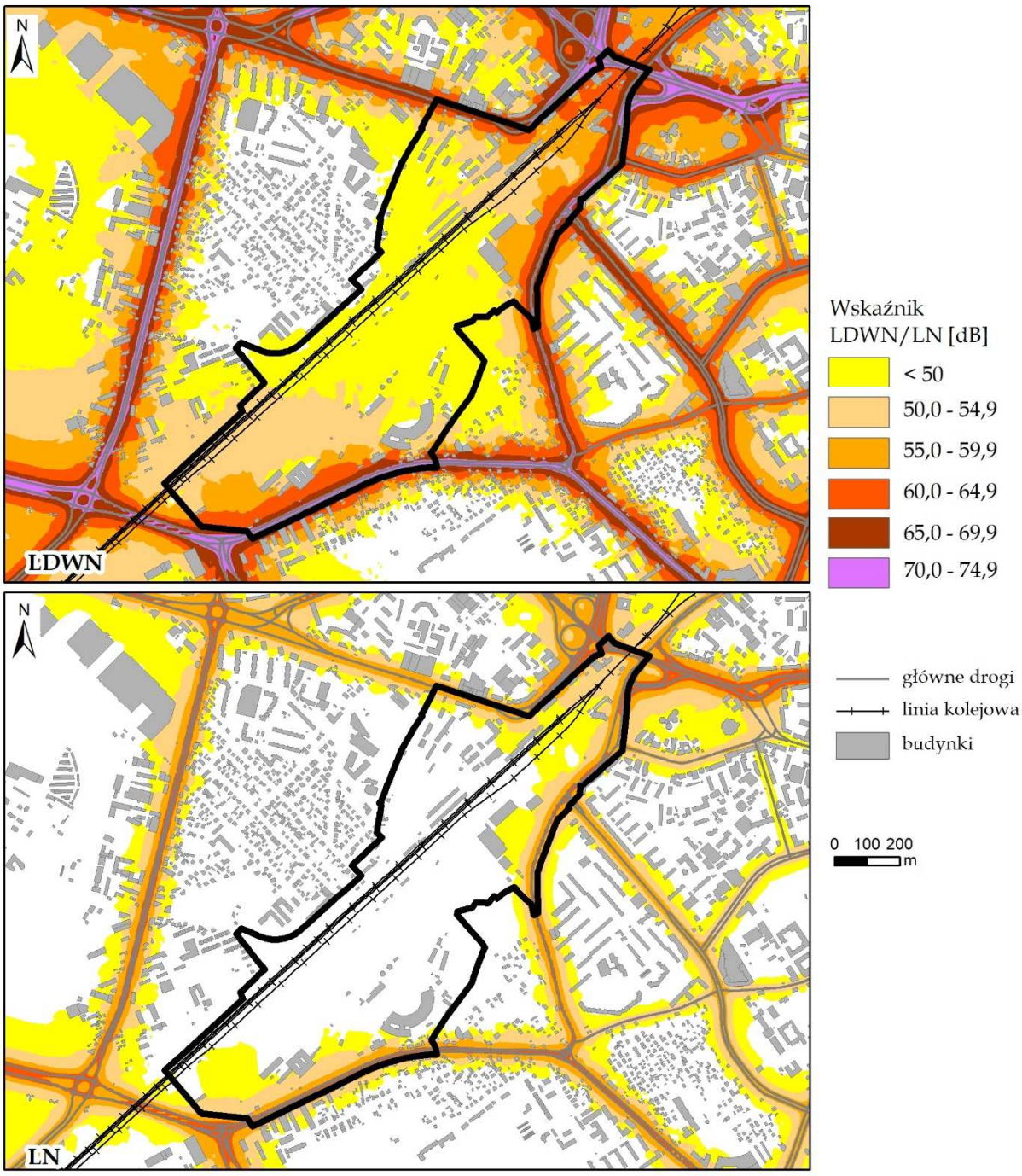

Rysunek 8 Imisja hałasu drogowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: Opracowanie na podst. Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok, 2022 r.

By nie generować terenów w potencjalnym zasięgu hałasu (szczególnie: kolejowego i drogowego) obszary w sąsiedztwie linii kolejowej i dróg o dużym natężeniu ruchu zostały przeznaczone pod usługi. Budynki o funkcji usługowej, zrealizowane na podstawie ustaleń planistycznych będą stanowiły barierę w rozprzestrzenianiu się hałasu komunikacyjnego na tereny wrażliwe akustycznie, nawet te znajdujące się poza granicą terenu objętego

opracowaniem. Dodatkowo na terenach o symbolach 2MW,U, 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 9.1KK,U, 9.2KK,U, 9.4KK,U, 17U, 18U, 19U, 21U, 22U, 23U,UC,KZ oraz na części terenu 9.3KK,U wyznaczonej liniami wydzielenia wewnętrznego „A" zakazuje się lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów sportowo-rekreacyjnych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz innych budynków z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami). Terenów o symbolach 20U i 9.3KK,U nie ujęto w wyżej przedstawionym wyliczeniu by nie powodować ograniczenia w użytkowaniu, ponieważ w budynkach funkcjonują obecnie noclegownie/ogrzewalnie z usługami opiekuńczymi dla osób w kryzysie bezdomności. By zabezpieczyć docelowo te obszary przed oddziaływaniem akustycznym przyjęto kategorię terenu jak dla strefy śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej.

Na analizowanym terenie nie występują obiekty z zakresu oświaty.

Planowane inwestycje drogowe w rejonie objętym projektem planu powiązane są z przebudową układu drogowego wokół centrum przesiadkowego w okolicy dworców PKP i PKS zawartego w projekcie pn. „Intermodalny węzeł komunikacyjny w Białymstoku (centrum przesiadkowe wraz z korytarzami publicznego transportu zbiorowego)". Głównym celem projektu było zwiększenie wykorzystania transportu miejskiego w mieście Białystok i na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. W ramach projektu została zapewniona integracja infrastrukturalna wszystkich form transportu funkcjonujących na terenie aglomeracji białostockiej poprzez powiązanie wykorzystania autobusowej komunikacji miejskiej i rowerowej z istniejącą komunikacją regionalną - autobusową i kolejową. W wyniku planowanego zwiększenia korzystania przez mieszkańców z komunikacji miejskiej poprawi się jakość środowiska w zakresie zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza i poziomu hałasu. Rozładowanie ruchu samochodowego może przełożyć się, w efekcie długofalowym, na poprawę komfortu życia mieszkańców miasta.

W strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców hałas od dróg i linii kolejowych powinien max wynosić w porze dziennej – 70 dB i w porze nocnej - 65 dB. Przedstawione poziomy hałasu drogowego i kolejowego występują w obszarach linii rozgraniczających dróg i obszarów kolejowych. Ulice oraz linia kolejowa w zasięgu projektu planu miejscowego nie powodują przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach wrażliwych.

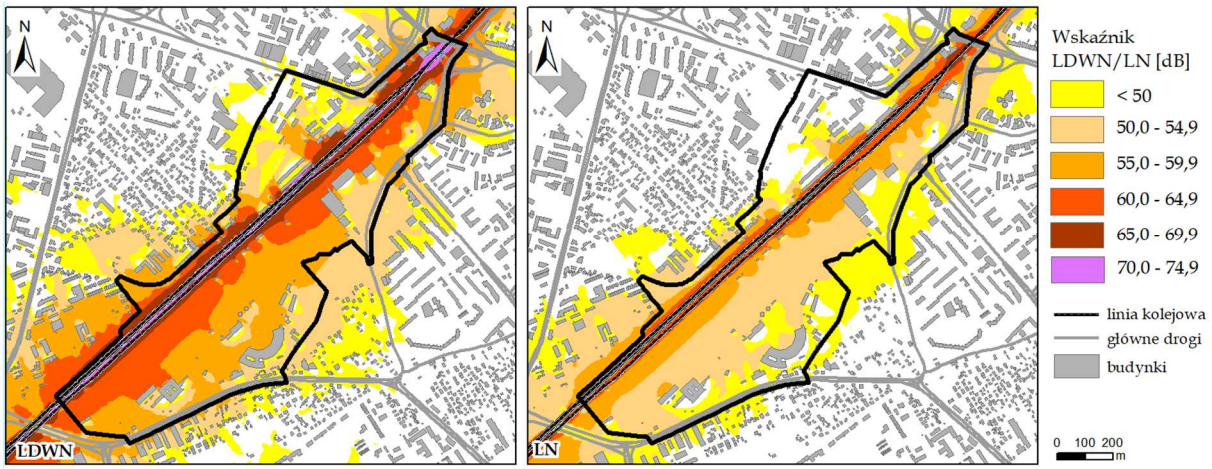

Rysunek 9 Imisja hałasu kolejowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: Opracowanie własne na podst. Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok, 2022 r.

Ruch kolejowy nie generuje ponaddopuszczalnych poziomów hałasu w obszarze objętym projektem planu na terenach wrażliwych akustycznie (rys. 9). Według SMH hałas kolejowy nie stanowi istotnego zagrożenia akustycznego na terenie całego miasta. Jednocześnie należy zauważyć, że w przypadku przejazdu pociągu dochodzi do sporadycznego zwiększenia hałasu spowodowanego ruchem kół po torach, wibracjami pojazdu, odgłosami silnika, ale też związanego ze stanem taboru oraz konstrukcją torów kolejowych. Stąd też, w ustaleniach projektu planu miejscowego na większości terenów zakazano lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów sportowo-rekreacyjnych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz innych budynków z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami.

Źródłem hałasu przemysłowego w obszarze objętym opracowaniem jest parking przy centrum handlowym przy ul. Boh. Monte Cassino (rys. 10). Zasięg hałasu w porze dziennej i nocnej (wg SMH z 2022 r.) nie wpływa negatywnie na analizowany obszar pod względem akustycznym, nie stwarza zagrożenia dla istniejącego zagospodarowania oraz planowanego przeznaczenia okolicznych terenów.

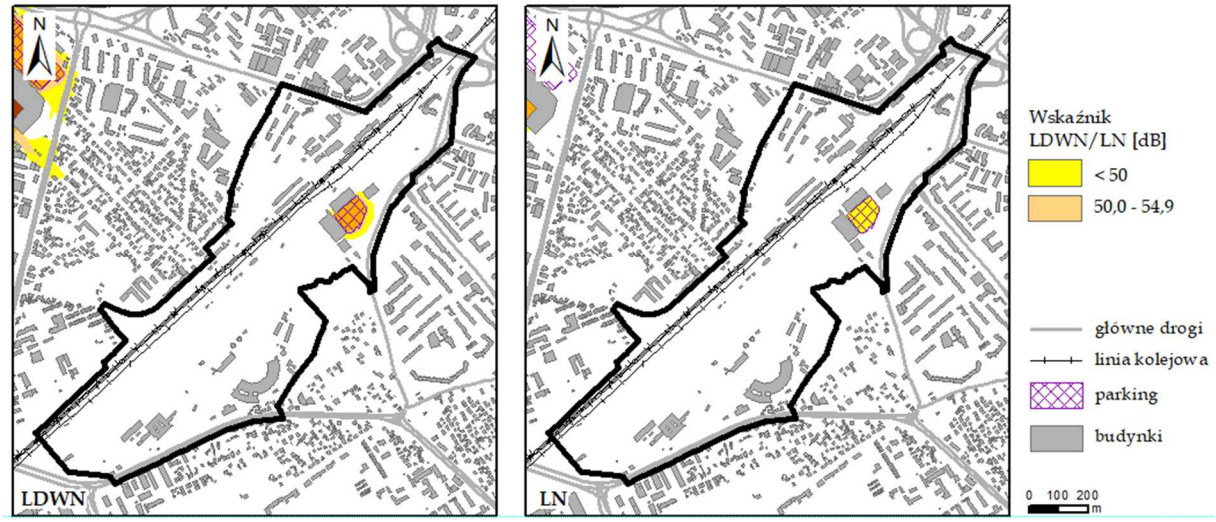

Rysunek 10 Imisja hałasu przemysłowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: Opracowanie własne na podst. Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok, 2022 r.

W porze nocnej L_N hałas drogowy, kolejowy i przemysłowy zmniejsza się względem pory dziennej, jest na poziomie dopuszczalnym na terenie całego obszaru objętego projektem planu względem istniejącego oraz planowanego zagospodarowania.

Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w zasięgu przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego, kolejowego, przemysłowego oraz lotniczego (*Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok* z 2022 r.).

Nie przewiduje się by planowane zainwestowanie na terenie objętym projektem planu spowodowało zwiększenie liczby osób narażonych na hałas. W ustaleniach planistycznych podjęto działania minimalizujące oddziaływanie hałasu: sklasyfikowano tereny o różnym sposobie zagospodarowania pod względem akustycznym, większość terenu ujętego w projekcie mpzp przeznaczono pod zabudowę usługową, oddalono linię zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na nowych terenach wrażliwych akustycznie, utrzymano szpalery drzew wraz z ich uzupełnieniem oraz umożliwiono wprowadzenie zieleni wysokiej. Jednakże niezależnie od ustaleń planistycznych należy monitorować hałas w pobliżu zmodernizowanych dróg.

W projekcie mpzp wskazano by w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej zastosować rozwiązania dodatkowo chroniące przed hałasem.

ryzyko wystąpienia zagrożenia transportem towarów niebezpiecznych

W obszarze objętym projektem planu znajduje się w linia kolejowa, na której następuje przewóz materiałów niebezpiecznych. Wypadki drogowe środków transportu przewożących materiały niebezpieczne mogą stwarzać poważne źródło zagrożenia. W ostatnich latach na terenie Białegostoku nie odnotowano poważnych zdarzeń o znamionach poważnych awarii w transporcie drogowym i kolejowym spowodowanych transportem towarów niebezpiecznych.

Transport kolejowy to efektywna metoda przewozu towarów niebezpiecznych na duże odległości. Wagony towarowe dostosowane są do przewozu różnych substancji, w tym gazów i ciekłych chemikaliów. W transporcie towarów niebezpiecznych koleją istotna jest nie tylko efektywność, ale także wysoki poziom bezpieczeństwa, dzięki zastosowaniu specjalistycznych procedur, oznaczeń oraz środków awaryjnych. To także środek przewozu, który zapewnia bezpieczeństwo społeczeństwu i ochronę środowiska naturalnego.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu

W przypadku braku planu na terenie opracowania stan zagospodarowania będzie ulegał presji inwestycyjnej, politykę przestrzenną kształtowałyby jednostkowo wydawane decyzje o warunkach zabudowy (nieuwzględniające uwarunkowań przyrodniczych, nie dostosowuje się wskaźników zabudowy do warunków gruntowo-wodnych terenu oraz nie ma obowiązku ochrony lokalnych wartości przyrodniczych). Nie zostałyby podjęte działania w celu ochrony pojedynczych dojrzałych drzew oraz wyodrębnienia terenów przeznaczonych pod zieleń urządzoną uwzględniając istniejące walory środowiska jakim jest zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego.

Większość terenu obecnie zajmuje teren kolejowy, które powoli są „uwalniane" do zagospodarowania. Z dużym prawdopodobieństwem wkroczyłyby inwestycje związane z zabudową mieszkaniową wielorodzinną o parametrach i intensywności pozostającej w sprzeczności z charakterem sąsiedztwa. Ponadto istniałaby możliwość wprowadzenia zabudowy wrażliwej w tereny niekorzystne pod względem oddziaływania akustycznego mogąc generować liczbę osób narażonych na hałas.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała oddziaływanie lokalne, ograniczające się do granic jego terenu. Nie przewiduje się, by ustalenia projektu mpzp wpłynęły negatywnie na obszary Natura 2000 (znajdujące się za granicą miasta) oraz pozostałe formy ochrony przyrody (powierzchniowe lub pojedyncze) położone w obszarze Białegostoku.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.) określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

(m.in. inwestycje o określonej powierzchni w zakresie np. zabudowy usługowej, z towarzyszącą im infrastrukturą, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów itd.).

Dopuszczone na terenie usługowym w projekcie planu ewentualne przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będą szerzej rozpatrywane przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się dokładniej wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń. Projekt planu miejscowego jest w tym względzie zbyt ogólny nie określając bliżej charakteru inwestycji i zastosowanej technologii.

Po zastosowaniu odpowiednich rozwiązań techniczno – organizacyjnych i technologicznych, mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, a mogących być rezultatem realizacji projektu planu, nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, pogorszenia jakości powietrza, wód, powierzchni ziemi, negatywnego wpływu na klimat itp., a tym samym pogorszenia warunków zdrowia mieszkańców.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie objętym projektem planu miejscowego nie występują obszary lub obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone od analizowanego terenu ok. 7,4 km w kierunku północnym: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska oraz ok. 10 km w kier. zachodnim – Bagienna Dolina Narwi (rys. 11). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie Białegostoku (najbliższy: rezerwat przyrody Las Zwierzyniecki w odległ. ok. 2 km w kier. południowo-wschodnim) oraz drzewa będące pomnikami przyrody (najbliższe: klon pospolity *Acer platanoides* w odległości ok. 0,4 km w kier. wschodnim).

Na terenach miejskich infiltracja do gruntu jest bardzo ograniczona, dużo jest nawierzchni nieprzepuszczalnych. Ważne jest by tam, gdzie to możliwe nie utwardzać powierzchni i zachować bezpieczny udział terenu biologicznie czynnego, szczególnie drobnych powierzchniowo nawierzchni trawiastych z dendroflorą. Mając na uwadze niewydolność miejskiego systemu sieci kanalizacji deszczowej oraz odbiorników naturalnych podczas intensywnych opadów deszczu, na terenie miasta należy realizować działania związane z retencją wód. Powinno się zagospodarowywać nadmiar wód „u źródła". Zaleca się rezygnację z niektórych powierzchni uszczelnionych na rzecz powierzchni przepuszczalnych (np. parkingi, niektóre ciągi komunikacyjne). Projekt planu nie zakazuje takich rozwiązań. Szczególnie ważne jest wyposażenie i rozwiązania sprzyjające retencjonowaniu wód opadowych nowobudowanych inwestycji powodujących znaczące uszczelnianie powierzchni terenu i zwiększenie spływu powierzchniowego.

Ewentualne planowane docieplenie budynków z zewnątrz może wywierać negatywny wpływ na niektóre gatunki ptaków gniazdujących m.in. w szczelinach ścian jak np. jerzyki czy jaskółki. W związku z tym, aby załagodzić negatywne oddziaływanie na środowisko naturalne,

należy unikać prowadzenia tego rodzaju prac w okresie lęgowym. W miarę posiadanych możliwości powinno się umożliwić ptakom gniazdowanie na budynkach np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub zostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd. Przed rozpoczęciem prac remontowych, termomodernizacyjnych zarządca budynku powinien zlecić doświadczonemu ornitologowi inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania ptaków gatunków chronionych, w celu uniknięcia nieumyślnego zniszczenia ich schronień. Wykonanie ekspertyzy ornitologicznej pozwoli na ustalenie jakie gatunki ptaków zasiedlają budynek z podaniem liczby par lub osobników. Ustala się również jakie działania należy podjąć by zminimalizować wpływ prac na ich siedliska. Niezależnie od różnych okresów lęgów u wielu gatunków ptaków tzw. okres lęgowy wg przepisów prawa zaczyna się 1 marca a kończy 15 października.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna jest traktowana jako lokalny, powierzchniowy obszar emisji pyłowych i gazowych substancji zanieczyszczających. Wysokie wartości pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ i PM_{10} oraz benzo(a)pirenu występują zwłaszcza w miesiącach zimowych, co wskazuje, że odpowiedzialna jest za nie przede wszystkim niska emisja z systemów grzewczych z sektora komunalno-bytowego. Emisja komunikacyjna nie jest aż tak ważnym ich źródłem. Nadmierne zapylenie jest szkodliwe dla zdrowia. Pyły stanowią poważny czynnik chorobotwórczy ponieważ mogą powodować, np. podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych oraz wywoływać choroby alergiczne. Nie istnieje próg stężenia, poniżej którego negatywne skutki zdrowotne wynikające z oddziaływania pyłów na zdrowie ludzi nie występują.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU

Zgodnie z *Polityką ekologiczną państwa 2030* budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka.

Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii znajduje się racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodziami oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją. Prawidłowe kształtowanie oraz ochrona krajobrazu mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu łączności ekologicznej w środowisku. Planowanie przestrzenne uwzględniające ważne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego jest w stanie zagwarantować utrzymanie oraz odbudowywanie łączności ekologicznej w środowisku.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Ustalenia planistyczne omawianego dokumentu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju uwzględniają:

- wymagania ochrony środowiska,

- równowagę terenów przeznaczonych pod zabudowę z zachowaniem minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie terenu wartościowych dojrzałych drzew,
- przeznaczenie części terenu pod zieleń urządzoną uwzględniając istniejące walory środowiska jak zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego,
- wytworzenie połączeń systemu przyrodniczego określonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* pomiędzy terenem objętym opracowaniem a doliną Bażantarki za pomocą wskazanego łącznika systemu przyrodniczego,
- zapewnienie retencji wód u źródła,
- wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i pól elektromagnetycznych.

Istotą prowadzenia *Krajowej Polityki Miejskiej 2030* (*KPM 2030*) jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. Dokument ten wyznacza sześć celów. Wśród nich jest m.in.:

- Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni.
- Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi).

W realizacji wizji i celów *KPM 2030*, obowiązują zasady, gdzie jednym z priorytetów jest dbałość o zazielenianie obszarów miejskich, co ma bardzo korzystny wpływ na jakość życia mieszkańców. Każda inwestycja czy pakiet przedsięwzięć na danym obszarze miejskim powinien być analizowany pod kątem ochrony środowiska przyrodniczego i zwiększania powierzchni biologicznie czynnej z zielenią dającą cień oraz zielenią wysoką, która pozytywnie wpływa na odczuwanie skrajnie wysokich temperatur przez mieszkańców miast. Ponadto powinny być uwzględniane zielone dachy czy fasady oraz różne formy retencjonowania wody. W projekcie planu wskazuje się do zachowania udział powierzchni biologicznie czynnej wraz z wyodrębnieniem terenów przeznaczonych pod zieleń urządzoną oraz ochronę pojedynczych, wartościowych drzew oraz szpalerów drzew.

Wśród kluczowych wyzwań obszarów miejskich w *KPM 2030* jest m.in.:

- Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach – wprowadzenie standardu ochrony i kształtowania zieleni w procesach inwestycyjnych, upodmiotowienie prawne „błękitno-zielonej" infrastruktury, gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym (w tym m.in. tworzenie systemów rozproszonej retencji, projektowanie pasów przydrożnych z wykorzystaniem zielonej retencji, kształtowanie zieleni w formie wklęsłej), mechanizmy finansowe, legislacyjne i organizacyjne na rzecz zwiększenia naturalnej retencji, przeciwdziałanie powodziom miejskim oraz suszom i ich skutkom poprzez zmiany legislacyjne (w tym m.in. wyeliminowanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, prowadzenie polityki informacyjnej z zakresu retencji wodnej oraz zachowania powierzchni przepuszczalnych i biologicznie czynnych), wprowadzenie planu zarządzania błękitno - zieloną infrastrukturą miasta jako realizacji rekomendacji opracowania „planu zazieleniania", zawartej w unijnej *Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030* (w tym m.in. plan zarządzania drzewostanem miejskim).

- Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach – zmiany legislacyjne zwiększające możliwość rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury na terenach intensywnie zagospodarowanych (ochrona terenów zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szczelnymi oraz ochrona terenów „dzikiej" zieleni, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji zmian klimatu, np. pełniąc funkcje retencyjne), ujednolicenie planowania z zakresu ochrony powietrza w miastach, niwelowanie głównych źródeł niskiej emisji w transporcie oraz ograniczenie hałasu (ograniczenie ruchu samochodowego).

Dla wspierania zrównoważonego rozwoju miast kluczowe znaczenie będzie mieć dalsze wdrażanie polityki w zakresie zrównoważonego planowania i projektowania przestrzeni miejskiej, w tym zapobieganie rozlewaniu się miast. Inteligentne mechanizmy planowania i zarządzania mogą wpływać na zachowania dotyczące mobilności, popychając je w kierunku bardziej zrównoważonych form transportu i zmniejszenia zapotrzebowania na transport. Mogą one również zwiększyć efektywność energetyczną budynków, zmniejszając presję na środowisko i jednocześnie poprawiając jakość życia człowieka. Dobrze zaplanowane obszary miejskie, zapewniające łatwy dostęp do terenów zieleni oraz umożliwiające tworzenie zielonej i błękitnej infrastruktury miejskiej, mogą dawać korzyści dla zdrowia i jakości życia człowieka, także łagodzić odczuwalne przez mieszkańców miast skutki zmian klimatu.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę programy i plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

Ustalenia zawarte w projekcie planu miejscowego nie naruszają zasad ochrony powietrza określonych w *Polityce Ekologicznej Państwa 2030* związanych z zagadnieniami dot. eliminacji tzw. niskiej emisji oraz odpowiedniego planowania przestrzennego i ochrony korytarzy i klinów napowietrzających.

Celem *Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku* jest zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, w oparciu o ustalone priorytety. W tym celu wykorzystano dane zawarte w *Strategicznej mapie hałasu miasta Białystok* z 2022 r. oraz działania minimalizujące i zapobiegające oddziaływaniu hałasu ujęte w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* z 2024 r. W *Polityce Ekologicznej Państwa 2030* wskazano, że hałas drogowy jest źródłem największych negatywnych i uciążliwych akustycznych oddziaływań na środowisko na terenach miast, gdzie liczba osób narażonych na ten hałas wciąż wzrasta. Hałas jest czynnikiem stresogennym i stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi. W projekcie planu ustalono odnoszenie hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie akustycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami jako do terenu w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców na terenach o symbolach 1MW,U,UC, 2MW,U, 14ZP i 15ZP oraz na terenach o symbolach 20U i 9.3KK,U w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej. Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w zasięgu przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego, kolejowego, przemysłowego oraz lotniczego (*Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok* z 2022 r.) oraz nie przewiduje się by ustalenia planistyczne generowały zwiększenie wskaźnika liczby osób narażonych na hałas pochodzący ze środków transportu lub z sektora gospodarczego. Jednakże w projekcie planu miejscowego zawarto wiele ustaleń ograniczających uciążliwości akustyczne. Na znaczącej części terenu, w sąsiedztwie liniowych emitorów hałasu, obszary zostały przeznaczone pod zabudowę usługową z wyeliminowaniem funkcji usługowych z zakresu wrażliwych pod względem akustycznym. W sąsiedztwie planowanej ulicy o dużym natężeniu ruchu (o przebiegu na terenach o symbolach 1.1KD-G, 11KK,KD-G i 1KD-G, nie ujętej w SMH) na terenach

przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną o symbolach 1MW,U,UC i 2MW,U zapobiegawczo oddalono nieprzekraczalną linię zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej od potencjalnego źródła hałasu. Zastosowano strefowanie planowanej zabudowy: bliżej ulicy - zabudowa usługowa (funkcja niewrażliwa akustycznie) a w dalszej odległości – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Według *PEP2030* emisja sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku utrzymuje się na bardzo niskim poziomie, stanowiącym jedynie kilka procent wartości dopuszczalnej. Jednak ze względu na stale rosnącą liczbę źródeł PEM, głównie stacji bazowych telefonii komórkowej i pojawiające się obawy społeczeństwa związane z ich potencjalnym wpływem na zdrowie, poziom PEM w środowisku będzie w dalszym ciągu monitorowany. By zabezpieczyć społeczeństwo przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono w projekcie mpzp obsługę łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Dodatkowo zakazano lokalizacji masztów i wież: wolno stojących tj. nieumieszczanych na budynkach (z zastrzeżeniem terenów komunikacji kolejowej) oraz w strefach: pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz ochrony ekspozycji. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku zainstalowania nowych nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. masztów, stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności.

Głównym celem *Europejskiej Konwencji Krajobrazowej* jest zachowanie krajobrazów jako podstawowego komponentu europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Ochrona krajobrazu oznacza działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W dostosowaniu do ww. celu w projekcie planu miejscowego objęto ochroną dwa zabytki wpisane do rejestru zabytków, 3 budynki i konstrukcję inżynierską ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz niezabytkowy budynek parowozowni PKP. Ponadto ustalono strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej (zabezpieczając układ urbanistyczny z ochroną obiektów zabytkowych) oraz strefę ekspozycji zespołu kościoła parafialnego pw. Św. Rocha (z zachowaniem widoku na wskazany kościół).

Podstawowym celem w zakresie ochrony przyrody jest zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z bioróżnorodnością. Obszar objęty analizą stanowi strefę śródmiejską, znajdującą się poza terenami o szczególnym znaczeniu przyrodniczym w skali miasta (dolinami rzecznymi, gruntami leśnymi). W projekcie planu wskazano do zachowania wartościowe, dojrzałe drzewa, które należy uwzględnić w przyszłym zagospodarowaniu terenu. Ponadto wyodrębniono dwa tereny przeznaczając pod zieleń urządzoną. Teren o symbolu 15ZP stanowi łączność ekologiczną obszaru objętego opracowaniem, poprzez kompleks ogrodu działkowego z doliną rzeczną Bażatarki. Natomiast przeznaczając teren o symbolu 14ZP pod zieleń urządzoną wykorzystano istniejące wartości przyrodnicze – zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego. Działanie to wzbogaci powstający krajobraz nowego osiedla mieszkaniowego i strefy usługowej miasta.

II aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów *Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE* w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód: przez wody powierzchniowe dobrego stanu chemicznego i ekologicznego, natomiast przez wody podziemne dobrego stanu chemicznego i ilościowego. *Plan* ten stanowi fundament podejmowania decyzji mających

wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Analizowany teren należy do zlewni Bażantarki, współtworzącej zlewnię rzeki Białej, przynależącej do obszaru Wisły. Na terenie pozostawionym w formie powierzchni biologicznie czynnej oraz na terenach przeznaczonych pod zieleń urządzoną będzie następowała infiltracja wód opadowych i ich retencja. W projekcie mpzp umożliwiono kształtowanie powierzchni terenu poprzez działania prowadzące do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody (opadu atmosferycznego) z analizowanego terenu poprzez np. wykorzystanie takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności itp. Działania takie wspomogą proces podczyszczania wód opadowych oraz zapewnią prawidłowy obieg wody w przyrodzie, zwiększą zasób wód gruntowych w zlewni. Planowane funkcje terenów (głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa objęta scentralizowanym systemem gospodarki wodno-ściekowej) nie stanowią zagrożenia dla osiągnięcia celów ww. *Planu*. Nie przewiduje się także negatywnych oddziaływań antropogenicznych w zlewni mających wpływ na wody podziemne.

Cele zawarte w *Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych* dążą do poprawy jakości wód poprzez m.in. wyposażenie aglomeracji w system kanalizacyjny. Realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności. W projekcie mpzp ustalono objęcie terenu opracowania ogólnomiejską siecią kanalizacji sanitarnej jako podstawowym systemem odprowadzenia ścieków komunalnych, co stwarza odpowiednie warunki sanitarne.

Założenia projektu planu przy uwzględnieniu działań określonych w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* przekładają się na osiągnięcie celu głównego *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W projekcie planu wskazano wiele ustaleń zmierzających do adaptacji do zmian klimatu. Omawiany obszar jest terenem już zainwestowanym, ukierunkowanym na wtórną urbanizację poprzez przekształcenie terenu dotychczas zamkniętego, kolejowego na zabudowę mieszkaniową i usługową względem obecnego typu zagospodarowania. Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na terenach wskazanych do zainwestowania jest korzystne pod względem utrzymania równowagi pomiędzy terenem zabudowanym, uszczelnionym a powierzchnią zdolną do retencji i wegetacji roślinności. Ponadto w projekcie planu miejscowego objęto ochroną wartościowe, pojedyncze drzewa, utrzymano szpalery drzew oraz wyodrębniono tereny z przeznaczeniem pod zieleń urządzoną o symbolach 14ZP i 15ZP. Zieleń w mieście poprawia jakość powietrza wzbogacając ją w tlen, w upalne dni reguluje temperaturę dając chłód i zacienienie w dzień, a oddając ciepło w nocy. Dostosowano także ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i cieplną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Zgodnie z celami zawartymi w *SPA2030* należy uwzględniać zmiany klimatyczne w miastach poprzez m.in. adaptację instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, małą retencję miejską oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymianę szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne. W pierwszej kolejności na terenie objętym projektem planu będzie mieć miejsce retencja wód opadowych „u źródła". Ponadto utrzymane do dalszego funkcjonowania zbiorowisko łęgu pełni samoistnie rolę retencyjną.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych, względem położenia terenu objętego projektem planu miejscowego, obszarów Natura 2000 (rys. 11) – Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003) i Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006) oraz Bagienną Dolinę Narwi (kod PLB200001), ich zadanie ochronne a także cel i geograficzny zasięg terenów, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań w związku z realizacją postanowień projektu mpzp na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łęgowych, torfowiskowych i źródliskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Ponadto nie wpłynie na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będących głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej będącej obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie jako zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

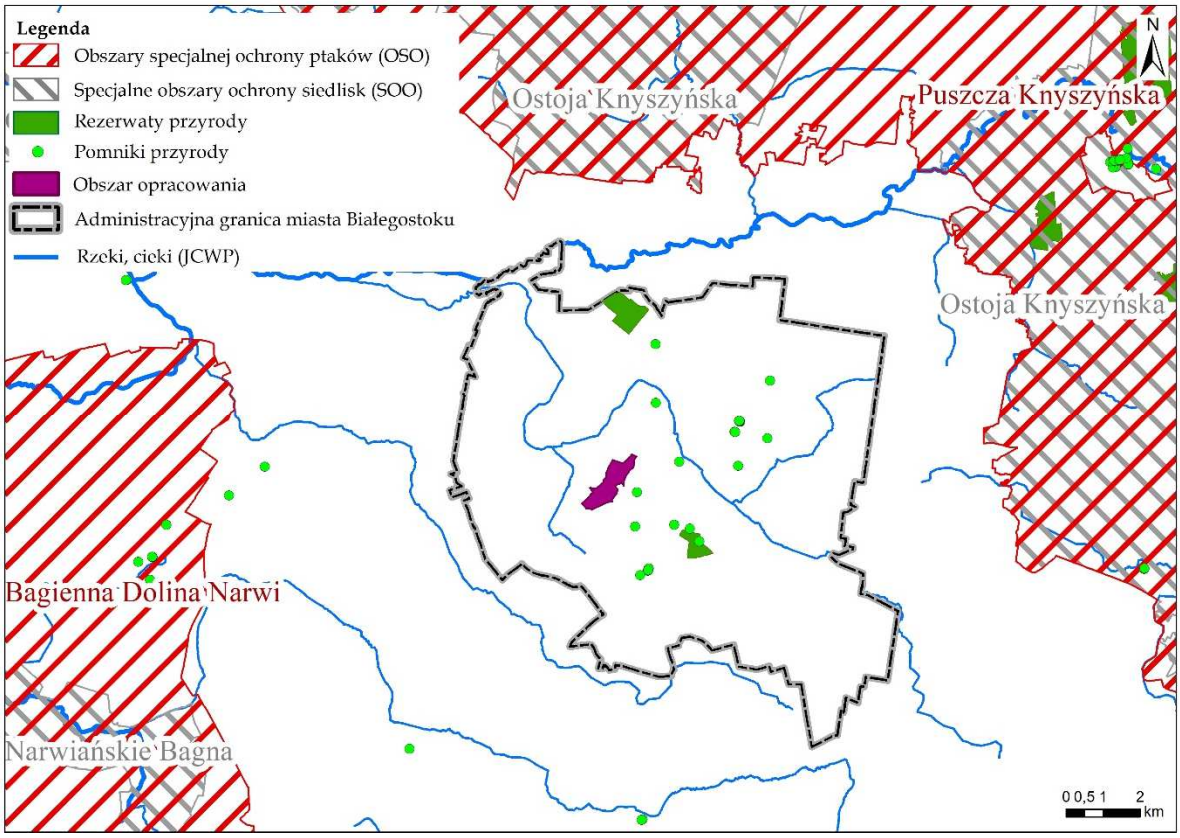

Rysunek 11 Lokalizacja terenu opracowania względem najbliższych obiektów i obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody

Zagrożeniem dla Bagiennej Doliny Narwi jako obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO) jest zmiana stosunków wodnych oraz zaniechanie ekstensywnej gospodarki pastwiskowo-łąkarskiej. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na ww. aspekty.

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, postanowiono przedstawić potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska (tabela 2) w skali lokalnej. Bardzo ważnym elementem jest obowiązek wybudowania kanalizacji sanitarnej oraz kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodami opadowymi. Powierzchnie, na których zakończą się prace ziemne pod różnego typu inwestycje powinny być jak najszybciej obsadzone roślinnością w miejscach nieutwardzonych.

Tabela 2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Elementy środowiska	**Sposób potencjalnego oddziaływania ustaleń projektu planu**	**Typ oddziaływań [1)]**
Różnorodność biologiczna	uwzględnienie dalszego funkcjonowania łęgu jesionowo-olszowego w zasięgu terenu o symbolu 14ZP,	+ S B
	uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu wskazanych wartościowych drzew oraz istniejących i projektowanych (uzupełnionych) szpalerów drzew,	+ S B
	możliwość zachowania części terenu objętego opracowaniem jako zieleni urządzonej (14ZP i 52ZP),	+ S B
	umożliwienie powiązań ekologicznych pomiędzy terenem objętym opracowaniem a doliną Bażantarki,	+ B/P S D
Ludzie	zapewnienie ochrony przed oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego ze stacji bazowych telefonii komórkowych,	+ S B/P
	wprowadzenie klasyfikacji obszarów planistycznych ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami,	+ D S B/P
	przeznaczenie znacznej części analizowanego terenu pod funkcje usługowe ze względu na uciążliwości powodowane hałasem z liniowych emitorów, zabezpieczenie możliwości realizacji zabudowy wrażliwej pod warunkami określonymi w projekcie planu,	+ D B/P
	zapewnienie terenu pod zieleń urządzoną – obszaru z możliwością do wykorzystania do wypoczynku i rekreacji,	+ D S B
	możliwość wystąpienia nadzwyczajnej awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych na linii kolejowej,	- B/P W K
	spalanie paliw do celów komunikacyjnych i energetycznych (w tym emisja niska) - powstawanie ozonu troposferycznego oraz zwiększenie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w powietrzu mających wpływ na zdrowie ludzi,	- W B D
Zwierzęta	zurbanizowana przestrzeń stwarza nieodpowiednie warunki do życia zwierząt dzikich,	- D S
	przebywanie drobnych zwierząt (w tym ptaków) wśród roślinności towarzyszącej zabudowie, w koronach drzew oraz innych drobnych zwierząt w rejonie zadrzewień i zagajników,	+ B D
Rośliny	wykorzystanie funkcjonującego zbiorowiska łęgu jesionowo-olszowego w zagospodarowaniu terenu o symbolu 14ZP,	+ S B
	przewaga terenów z zielenią podlegającą pielęgnacji przez człowieka,	-/+ S B
	ochrona wartościowych drzew w wyniku przeprowadzonej waloryzacji,	+ S B
	zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach o różnym przeznaczeniu (m.in. kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie),	+ D B

Elementy środowiska	Sposób potencjalnego oddziaływania ustaleń projektu planu	Typ oddziaływań [1)]
	kształtowanie zieleni przyulicznej oraz w rejonie parkingów z zagospodarowaniem z uwzględnieniem drzew,	+ D B S
Woda	kontynuacja podłączania budynków do systemu wodno-kanalizacyjnego,	+ D S B
	stosowanie retencji wód u źródła, kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych,	+ S B/P
	dążenie do ograniczenia powierzchni nieprzepuszczalnych, utrzymanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach o różnym przeznaczeniu,	+ D B/P
Powietrze	emisja z ruchu pojazdów oraz z indywidualnego ogrzewania budynków (tzw. emisja niska),	- D S B
	przeznaczenie części terenu pod zieleń urządzoną, kształtowanie zieleni przyulicznej i zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach o różnym przeznaczeniu,	+ P D
	stosowanie nowoczesnych technologii względem ochrony powietrza, w źródłach ciepła stosowanie proekologicznych nośników energii (OZE) lub podłączenie do cieplnej sieci miejskiej,	+ D B
Powierzchnia ziemi	kształtowanie powierzchni terenu poprzez zrównania, wykopy, itp.,	- D S B
	ograniczona powierzchnia zabudowy, zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, przeznaczenie terenów o symbolach ZP pod zieleń urządzoną,	+ S B/P
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych,	+ S B/P
Krajobraz	kształtowanie zurbanizowanego krajobrazu miejskiego w części śródmiejskiej miasta z uwzględnieniem lokalnych wartości przyrodniczych i historycznych, w tym zabytków,	+ S B D
	uwzględnienie w przyszłym zagospodarowaniu terenu 9.1KK,U budynku parowozowni PKP z obrotnicą parowozów,	+ S B D
	uwzględnienie pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony ekspozycji zespołu parafialnego kościoła pw. Św. Rocha,	+ S B D
Klimat	warunki topoklimatyczne obszaru kształtowane są w wyniku zagospodarowania terenu – zabudowa wraz z terenami zieleni,	+ D S B/P
	wprowadzenie terenów kontrastowych termicznie (skwerów, zieleńców) w zurbanizowanej przestrzeni za pomocą terenów o symbolach 14ZP i 15ZP,	+D S B/P
	uwzględnienie zbiorowiska roślinnego (łęgu) powiązanego z wilgotnym siedliskiem – umożliwienie w przyszłości wykorzystanie go jako formy retencjonujące wodę z okolicznych terenów,	+ D S B/P
Zasoby naturalne	zasolenie środowiska wodno-gruntowego w wyniku odladzania jezdni,	- Śr S P
	zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,	+ S D P
Zabytki	uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów budynków i konstrukcji inżynierskich będących zabytkami oraz pośredniej ochrony konserwatorskiej i ochrony ekspozycji zespołu parafialnego kościoła pw. Św. Rocha,	+ S D
Dobra materialne	realizacja nowych budynków, wyburzenie części istniejących budynków, przekształcenie funkcji budynków.	+ S D B

[1)] Typy oddziaływań na środowisko:
D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch - chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie, P – pośrednie, W – wtórne, „+" - pozytywne, „-" - negatywne

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu wystąpi na etapie inwestycyjnym lokalnie (ze względu na zainwestowany już obszar opracowania) poprzez zwiększenie poziomu hałasu, ilości zanieczyszczeń spalinami oraz

zanieczyszczenie gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Zastosowane działania techniczne, technologiczne oraz organizacyjne powinny niwelować wskazane oddziaływanie na środowisko, w tym zdrowie ludzi. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji zawartą w projekcie planu, uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe (prowadzone w ściśle określonym czasie).

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, w dalszej części pracy odniesiono się jedynie do środowiska w zasięgu terenu objętego projektem planu.

10.1. Ustalenia projektu planu ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie ludzi

❖ **w zakresie kształtowania terenów zieleni, w tym pośrednio ochrony powietrza, krajobrazu i adaptacji do zmian klimatu:**

- ustala się zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych),
- ustala się kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
- ustala się uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu istniejących i projektowanych szpalerów drzew, oznaczonych odpowiednio na rysunku planu – do zachowania i uzupełnień,
- ustala się w przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych, podziemnych i w drogach publicznych) – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie,
- ustala się zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic: z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności, w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych,
- w odniesieniu do drzew wartościowych wskazanych do zachowania, tj. klonów srebrzystych, klonów, lip, sosen, jesionów, brzóz, kasztanowców i wiązu oznaczonych na rysunku planu:
  - ustala się utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych,
  - ustala się wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie,
  - dopuszcza się wycinkę ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia,
  - dopuszcza się wycinkę drzew rosnących w liniach rozgraniczających dróg publicznych i wewnętrznych, innych przestrzeni publicznych, ze względu na konieczność realizacji

sieci i elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym parkingów podziemnych i wielopoziomowych,

- w zakresie kształtowania zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej:
  - ustala się zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności,
  - ustala się wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie istniejących drzew,
  - ustala się kształtowanie nawierzchni utwardzonych uwzględniające: istniejące i projektowane ciągi piesze oraz przyległe przestrzenie publiczne, standardy projektowania zapewniające powszechną dostępność, w tym potrzeby osób z ograniczeniami mobilności i percepcji,
  - ustala się zachowanie określonego w ustaleniach szczegółowych udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny o symbolach 14ZP i 15ZP przeznacza się pod zieleń urządzoną wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, na których ustala się:
  - udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 80 %,
  - zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności,
  - wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie istniejącego drzewostanu i zadrzewień,
  - kształtowanie nawierzchni utwardzonych z uwzględnieniem istniejących i projektowanych ciągów pieszych oraz przyległych przestrzeni publicznych,
- na terenach o symbolach 14ZP i 15ZP dopuszcza się lokalizację: ścieżek spacerowych, ciągów pieszych oraz nawierzchni utwardzonych, placów zabaw i miejsc rekreacji, terenowych urządzeń sportowych, elementów wyposażenia przestrzeni publicznej oraz oświetlenia o zharmonizowanym charakterze, akcentów plastycznych, rzeźb, fontann itp.,
- na terenach o symbolach 14ZP i 15ZP zakazuje się budowy budynków,
- ustala się minimalny udział powierchni biologicznie czynnej:
  - na terenach o symbolach 1MW,U,UC, 2MW,U: dla zabudowy z funkcją mieszkaniową – minimum 25 %, dla zabudowy w całości o funkcji usługowej – minimum 20 %, w przypadku zagospodarowania terenu jako jedno zamierzenie inwestycyjne – minimum 20 %,
  - na terenach o symbolach 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 17U, 18U, 19U, 20U, 21U, 22U, 23U,UC,KZ, 24KX,ZP: minimum 20 %,
  - na terenach o symbolach 8.1KK, 8.2KK, 8.3KK: minimum 5%;
  - na terenach o symbolach 9.1KK,U, 9.2KK,U, 9.3KK,U, 9.4KK,U: dla terenu komunikacji kolejowej – minimum 5 %, dla zabudowy usługowej – minimum 20 %,
  - na terenach o symbolach 14ZP i 15ZP: minimum 80 %;

❖ **w zakresie ochrony powietrza i adaptacji do zmian klimatu:**

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach:
  a) przetwarzania energii elektrycznej,
  b) odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
  c) spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
  d) wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych zlokalizowanych wzdłuż ulic: Boh. Monte Cassino i Kolejowej oraz z istniejących i projektowanych sieci ciepłowniczych w sąsiednich ulicach,

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się stosowanie:
  a) innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii, niż określone w ww. punkcie lit. a i d,
  b) indywidualnych źródeł ciepła, o mocy nie większej niż 30 kW, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych,
- ustala się zaopatrzenie obszaru projektu planu w energię elektryczną oraz paliwa gazowe,
- tereny o symbolach 14ZP i 15ZP przeznacza się pod zieleń urządzoną wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej,
- ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach o różnym przeznaczeniu zgodnie z ustaleniami szczegółowymi projektu planu miejscowego;

❖ **w zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i pośrednio podziemnych oraz adaptacji do zmian klimatu:**

- ustala się ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę,
- ustala się zasilanie w wodę z ogólnomiejskich sieci wodociągowych w ulicach: Boh. Monte Cassino, M. Kopernika, Zwycięstwa oraz z innych istniejących i projektowanych ogólnomiejskich sieci wodociągowych w sąsiednich ulicach,
- dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego,
- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- ustala się odprowadzenie ścieków do ogólnomiejskich sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Zwycięstwa, Boh. Monte Cassino, do kanału przebiegającego pod torami kolejowymi na przedłużeniu ul. Św. Rocha oraz do innych istniejących i projektowanych ogólnomiejskich sieci kanalizacji sanitarnej w sąsiednich ulicach,
- dopuszcza się odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi,
- ustala się następujące odbiorniki wód opadowych i roztopowych:
  – grunt, przy wykorzystaniu systemów retencji wody,
  – rzekę Białą, zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych:
  – do ogólnomiejskich sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanej w ulicy Boh. Monte Cassino, Zwycięstwa oraz do innych istniejących i projektowanych ogólnomiejskich sieci kanalizacji deszczowej w sąsiednich ulicach,
  – do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych,
- ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach o różnym przeznaczeniu zgodnie z ustaleniami szczegółowymi projektu planu miejscowego,
- w zakresie kształtowania zieleni ustala się kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności itp.;

❖ **w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi:**

- na terenach o symbolach 1MW,U,UC, 2MW,U, 14ZP, 15ZP - ustala się dopuszczalny poziom hałasu środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,
- na terenach o symbolach 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 8.1KK, 8.2KK, 8.3KK, 9.1KK,U, 9.2KK,U, 9.3KK,U, , 9.4KK,U, 10KK,KD-Z, 11KK,KD-G, 12KK,KD-D, 13KK,KD-Z, 16EE, 17U, 18U, 19U, 20U, 21U, 22U, 23U,UC,KZ, 24KX,ZP oraz na terenach przeznaczonych pod drogi publiczne i drogę wewnętrzną dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku nie ustala się – z zastrzeżeniem poniższego punktu,
- na terenach o symbolach 20U i 9.3KK,U w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej ustala się dopuszczalny poziom hałasu środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,
- w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej ustala się zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- na terenach o symbolach 2MW,U, 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 9.1KK,U, 9.2KK,U, 9.4KK,U, 17U, 18U, 19U, 21U, 22U, 23U,UC,KZ oraz na części terenu 9.3KK,U wyznaczonej liniami wydzielenia wewnętrznego „A" zakazuje się lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów sportowo-rekreacyjnych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz innych budynków z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami),
- na terenie o symbolu 8.1KK zakazuje się usług z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami,
- ustala się obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu – z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych na obszarze objętym planem i poza jego granicami oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach,
- zakazuje się lokalizacji masztów i wież:
  - wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach) - z zastrzeżeniem terenów komunikacji kolejowej,
  - w strefach: pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz ochrony ekspozycji;

❖ **w zakresie gospodarki odpadami:**

- ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami,
- na całym obszarze objętym projektem planu zakazuje się gospodarowania odpadami tj. działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu, odzysku oraz magazynowania i składowania odpadów;

❖ **w zakresie ochrony wartości kulturowych i historycznych oraz zabytków:**

- przedmiotem ochrony konserwatorskiej są następujące zabytki wpisane do rejestru zabytków:
  - dworzec kolejowy, ul. Kolejowa 1, 1862 r., styl klasycystyczny, nr rej. A-238 decyzja WKZ z dnia 29.03.1985 r.,
  - budynek ekspedycji kolejowej w zespole dworca PKP Białystok Centralny, ul. Kolejowa 17, 1890 r. styl klasycystyczny, nr rej. A-238 dec. WKZ z dnia 31.01.1996 r.,

- obejmuje się ochroną następujące budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków:
  - dom, ul. M. Kopernika 50, lata 20 XX w., bez wyraźnych cech stylowych,
  - dom, ul. Zwycięstwa 5, pocz. XX w.,
  - wieża ciśnień, rejon ul. M. Kopernika, konstrukcja inżynierska, powojenny modernizm,
  - budynek Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego Nr 2, ul. Kolejowa 15,
- obejmuje się ochroną niezabytkowy budynek parowozowni PKP - powojenny modernizm z obrotnicą parowozów - konstrukcja inżynierska,
- ustala się strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej, w której ustala się:
  - utrzymanie układu urbanistycznego, w tym przestrzeni publicznych (zachowanie formy i wielkości istniejącego placu z zielenią urządzoną przed dworcem PKP),
  - zachowanie i ochronę obiektów zabytkowych,
  - zakaz lokalizacji wież i masztów,
- ustala się strefę ochrony ekspozycji zespołu kościoła parafialnego pw. Św. Rocha, w której ustala się:
  - zachowanie widoku na kościół parafialny pw. Św. Rocha,
  - zakaz lokalizacji wież i masztów.

Na terenie objętym projektem planu ustala się ograniczenie wysokości budynków, budowli oraz instalacji i urządzeń technicznych, w tym lokalizowanych na dachach budynków – do rzędnej 196 m n.p.m. Ustalenie to wynika z *Dokumentacji rejestracyjnej lotniska Białystok-Krywlany* z mapy pt. Powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Białystok-Krywlany.

Ustala się strefę ochronną linii radiowych SLR Białystok/Centrum (przy ul. Cieszyńskiej, współrzędne geograficzne WGS84: 53 N 07’38’’ 23 E 08’57’’) – RTCN Krynice (gm. Dobrzyniewo Kościelne współrzędne geograficzne WGS84: 53 N 13’52’’ 23 E 01’28’’), w pasie o szerokości 60 m, oznaczonym na rysunku projektu planu, w której obowiązuje ograniczenie wysokości zabudowy do 30 m n.p.t.

Ustala się strefę ograniczonego zagospodarowania od obszaru kolejowego – o szerokości 20 m, oznaczoną na rysunku projektu planu, w której:
- ustala się sytuowanie budowli w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, lecz nie mniej niż 20 m od osi skrajnego toru kolejowego,
- ustala się lokalizowanie drzew i krzewów w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru kolejowego,
- ustala się wykonywanie robót ziemnych w odległości nie mniejszej niż 4 m od granicy obszaru kolejowego,
- dopuszcza się stosowanie innych odległości niż ww., jeżeli obowiązujące przepisy dotyczące zasad zabudowy i zagospodarowania w sąsiedztwie linii kolejowej będą stanowiły inaczej lub w przypadku uzyskania odstępstwa od tych przepisów.

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych w projekcie planu rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi

Urbanizacja w ujęciu przestrzennego rozwoju miasta jest zjawiskiem naturalnym. W związku z tym przekształcenia zmierzające do zmiany zagospodarowania poszczególnych terenów na obszarze miasta są nieuniknione. W przedmiotowym projekcie planu znajdują się

zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Czynnikiem, który złagodzi negatywne skutki antropopresji dla środowiska przyrodniczego, wspomoże zachowanie ekologicznych funkcji terenów oraz zwiększy zasoby wodne jest zachowanie powierzchni przepuszczalnej umożliwiającej wegetację roślin, zapewniającej warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. W tym celu w projekcie planu przeznaczono część obszaru pod teren zieleni urządzonej, ustalono nieprzekraczalne parametry zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów o różnym przeznaczeniu. Dodatkowo ustalenie zieleni wysokiej w obrębie parkingów: co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w jego obrębie lub po jego obrysie, wspomoże zatrzymanie wody opadowej, wpłynie korzystnie na lokalny mikroklimat oraz powietrze podczyszczając z kancerogennych produktów spalania paliw, pyłów i innych zanieczyszczeń. Ponadto roślinność wpływa na naszą psychikę. Im większa jest utwardzona powierzchnia, tym bardziej nas przytłacza, a odpowiednio rozlokowane rośliny przełamują tę monotonię, dzieląc przestrzeń na mniejsze wnętrza. W upalne letnie dni bujna roślinność łagodzi warunki klimatyczne, nawilżając powietrze i rzucając cień. Ustalenie zastosowania w pasach drogowych ulic gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności (w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych) zapewni długoletnie funkcjonowanie drzew w przestrzeni korytarzy ulicznych.

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji drzew objęto ochroną 41 pojedynczych, dojrzałych drzew (klony srebrzyste, klony, lipy, sosny, jesiony wyniosłe, brzozy, kasztanowce i wiąz), do których zastosowano ustalenia pozwalające na dalszy ich niezakłócony rozwój. Ponadto na terenach przeznaczonych pod zieleń urządzoną o symbolu 14ZP i 15ZP oraz na terenach zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej ustalono wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie terenu istniejących drzew oraz zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności. Zadrzewienia wpływają na stosunki wodne otoczenia, mają zdolności asymilacyjne i transpiracyjne, zatrzymują wody opadowe (w strefie korzeniowej, pod koroną, magazynują w swoich tkankach), które bez ich obecności byłyby odprowadzane do kanalizacji. Asymilacja przez drzewa (ale także i roślinność niską) wody z opadów atmosferycznych powoduje redukcję odpływów powierzchniowych. Ponadto drzewa spełniają rolę schronień dla drobnych gatunków zwierząt, przebywających w środowisku miejskim, wzbogacając bioróżnorodność miasta.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* wskazano łącznik systemu przyrodniczego pomiędzy ul. Marczukowską a linią kolejową. Łączniki systemu przyrodniczego są to tereny umożliwiające zachowanie ciągłości funkcjonalno-przestrzennej pomiędzy obszarami systemu podstawowego i wspomagającego, pełniące funkcje ekologiczne, a także zwiększające oddziaływanie systemu przyrodniczego na tereny zurbanizowane. Dlatego w projekcie planu miejscowego przeznaczono teren o symbolu 15ZP o pow. ok. 0,36 ha pod zieleń urządzoną, który odpowiednio zagospodarowany umożliwi wzmocnienie powiązań przyrodniczych pomiędzy terenem zieleni komunikacyjnej w obszarze kolejowym poprzez Rodzinny Ogród Działkowy im. Tadeusza Kościuszki (zlokalizowany poza obszarem opracowania) z doliną Bażantarki.

Ponadto szczątkowe zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego związanego z siedliskiem wilgotnym ujęto w teren o symbolu 14ZP z przeznaczeniem pod zieleń urządzoną o pow. ok. 0,79 ha, w którym umożliwiono dalsze funkcjonowanie zbiorowiska i naturalną jego sukcesję. Ze względu na niski udział terenów zieleni w części śródmiejskiej miasta (wynikającej z wysokiego stopnia urbanizacji oraz występowania terenów zamkniętych

wykluczających możliwość prowadzenia polityki przestrzennej miasta) wskazano te obszary do zagospodarowania pod zieleń urządzoną. Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o ochronie przyrody przy zakładaniu terenu zieleni wykorzystuje się w pierwszej kolejności zasoby przyrodnicze terenu, w tym zachowuje istniejącą roślinność rodzimą. Obszary o symbolach ZP oraz zapewnienie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej zdolnej do wegetacji roślinności wzmocnią powiązania w zakresie systemu przyrodniczego miasta, lokalnych korytarzy ekologicznych.

Zieleń miejska jako wielofunkcyjny, architektoniczny element podnoszący walory estetyczne miasta, stanowi jeden z ważniejszych czynników wpływających na stan środowiska w mieście. Odpowiednio zagospodarowane i utrzymywane obszary zieleni pełnią szereg funkcji: ekologiczne, klimatyczne, aerosanitarne, retencyjne, estetyczne i rekreacyjno-wypoczynkowe. Wyłączenie spod zabudowy części terenu z przeznaczeniem pod zieleń urządzoną jest pozytywnym aspektem przeprowadzonych prac planistycznych. Działania te wspomogą kształtowanie odpowiednich standardów życia ludzi w mieście. Ustalenia planistyczne w zakresie zagospodarowania terenów zieleni umożliwiają podjęcie przez miasto w przyszłości realizacji skweru w tej części miasta.

Funkcjonowanie na analizowanym terenie scentralizowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej z przeznaczeniem do odprowadzenia ścieków do oczyszczalni miejskiej doprowadzi do zmniejszenia przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, a w wyniku tego ich migracji do wód powierzchniowych.

Ustalono, że podstawowym odbiornikiem wód opadowych jest grunt przy wykorzystaniu systemów retencji wodnej oraz rzeka Biała (zlokalizowana poza granicą planu) za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów. Dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych. Zbieranie, magazynowanie wód opadowych „u źródła" pozwoli na zasilanie gruntu w wodę oraz zanik susz hydrologicznych. Możliwość retencjonowania wód opadowych i roztopowych na obszarze objętym opracowaniem, przeznaczenie części obszaru pod zieleń urządzoną oraz zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej spowoduje prawidłowy obieg wody w przyrodzie, przy zachowaniu niezakłóconego przepływu wód gruntowych.

Stan jakości powietrza w obszarze objętym projektem planu będzie utrzymany na podobnym poziomie. W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustalono stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach: przetwarzania energii elektrycznej, odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach), spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych oraz wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych zlokalizowanych wzdłuż ulic: Boh. Monte Cassino i Kolejowej oraz z istniejących i projektowanych sieci ciepłowniczych w sąsiednich ulicach. Rozszerzenie funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wpłynie na emisję niską. W projekcie planu dopuszczono stosowanie indywidualnych źródeł ciepła, o mocy nie większej niż 30 kW, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych. By redukować zanieczyszczenia emitowane z małych źródeł, takich jak domowe piece i kotłownie można zastosować metody dozwolone w ustaleniach planistycznych, tj. wymienić piec na ekologiczny, podłączyć się do sieci ciepłowniczej, skorzystać z odnawialnych źródeł energii. Doprowadzi to do poprawy jakości powietrza, a tym samym innych elementów środowiska, w tym zdrowia człowieka. Dodatkowo w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania emitowanych substancji ze spalania (ze źródeł punktowych oraz komunikacyjnych) zapewniono na terenach wskazanych do zainwestowania minimalną powierzchnię biologicznie czynną, wyznaczono tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną, w których ustalono wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie drzew, objęto ochroną pojedyncze, wartościowe drzewa, ustalono zieleń wysoką w obrębie parkingów lub po ich obrysie.

Zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach wskazanych do zainwestowania, wskazanie do dalszego funkcjonowania wartościowych drzew (oznaczonych na rysunku planu) oraz odpowiednie wskazania do zagospodarowania terenów przeznaczonych pod zieleń urządzoną, utrzymanie i uzupełnienie szpalerów drzew, wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie istniejących drzew, zapewnienie „małej retencji", dostosowanie ustaleń dotyczących zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i cieplną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii wspierają działania adaptacyjne w mieście do postępujących zmian klimatu.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi. By zabezpieczyć społeczeństwo przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono w projekcie mpzp obsługę łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicą projektu planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Dodatkowo zakazano lokalizacji masztów i wież: wolno stojących tj. nieumieszczanych na budynkach (z zastrzeżeniem terenów komunikacji kolejowej) oraz w strefach: pośredniej ochrony konserwatorskiej i ochrony ekspozycji. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku zainstalowania nowych nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. masztów, stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności. Należy zauważyć, że w projekcie planu zachowano także strefę ochronną radiolinii SLR Białystok/Centrum – RTCN Krynice (gm. Dobrzyniewo Kościelne) o szerokości 60 m z ograniczeniem wysokości zabudowy nie przekraczającej 30 m n.p.t.

W zakresie ochrony ludności przed hałasem w projekcie planu ustalono odnoszenie hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie akustycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami jako do terenu w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców na terenach 1MW,U,UC, 2MW,U, 14ZP, 15ZP oraz na terenach o symbolach 20U i 9.3KK,U w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej. W budynkach (pomimo braku położenia w zasięgu przekroczeń dopuszczalnego hałasu w środowisku) znajdujących się w pobliżu uciążliwych akustycznie dróg oraz kolei można zastosować rozwiązania konstrukcyjne wyciszające hałas. Znaczącą część omawianego obszaru (tereny o symbolach: 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 8.1KK, 8.2KK, 8.3KK, 9.1KK,U, 9.2KK,U, 9.3KK,U, 9.4KK,U, 17U, 18U, 19U, 20U, 21U, 22U, 23U,UC,KZ) przeznaczono pod funkcje usługowe z zakazem lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów sportowo-rekreacyjnych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz innych budynków z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami. Terenów o symbolach 20U i 9.3KK,U nie ujęto w wyżej przedstawionym wyliczeniu by nie powodować ograniczenia w użytkowaniu, ponieważ w budynkach funkcjonują obecnie noclegownie/ogrzewalnie z usługami opiekuńczymi dla osób w kryzysie bezdomności. By zabezpieczyć docelowo te obszary przed oddziaływaniem akustycznym przyjęto kategorię terenu jak dla strefy śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej. Zrealizowane budynki o funkcji usługowej w sąsiedztwie liniowych emitorów hałasu będą stanowić dodatkowy bufor akustyczny, także poza terenem objętym opracowaniem. W sąsiedztwie planowanej ulicy o dużym natężeniu ruchu (o przebiegu na terenach o symbolach 1.1KD-G, 11KK,KD-G i 1KD-G, nie ujętej w SMH) na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną o symbolach 1MW,U,UC i 2MW,U zapobiegawczo oddalono nieprzekraczalną linię zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej od potencjalnego źródła hałasu. Zastosowano strefowanie planowanej zabudowy: bliżej ulicy - zabudowa usługowa (funkcja niewrażliwa akustycznie) a w dalszej odległości – zabudowa

mieszkaniowa wielorodzinna. Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w zasięgu przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego, kolejowego, przemysłowego oraz lotniczego (*Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok* z 2022 r.) oraz nie przewiduje się by ustalenia planistyczne generowały zwiększenie wskaźnika liczby osób narażonych na hałas emitowany przez środki transportu lub sektor gospodarczy.

Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska rosnącym strumieniem odpadów. Dodatkowo na całym obszarze objętym projektem planu zakazano gospodarowania odpadami tj. działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu, odzysku oraz magazynowania i składowania odpadów.

Wprowadzone rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi zostały dostosowane do planowanej funkcji oraz sąsiedztwa omawianego terenu.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Wprowadzone funkcje i ustalenia projektu planu stworzyły warunki do zachowania zasady zrównoważonego rozwoju.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Uwzględniając lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską, Ostoję Knyszyńską oraz Bagienną Dolinę Narwi, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (rys. 11).

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczone zostało we właściwy sposób środowisko, w tym zdrowie ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów projektu planu. Prognoza przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II sporządzana była równocześnie z opracowaniem dokumentu planistycznego. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne w dostosowaniu do zgodności ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* jako

dokumentu nadrzędnego przy jednoczesnym wykorzystaniu danych zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz innych dokumentach powiązanych z analizowanym obszarem. Zastosowanie takiej metody dla opracowania pozwoliło na przyjęcie rozwiązań przestrzennych, które w dużym stopniu spowodowały uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy", czyli rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji projektu planu spowoduje nieład przestrzenny przez wydawane jednostkowo decyzje o warunkach zabudowy. Istniałaby możliwość mieszania się funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej z usługową, a założenia projektu planu jednak porządkują tę przestrzeń. Korzystniejszym rozwiązaniem są działania przyjęte w zapisach planistycznych omawianego projektu planu, którego znaczącą część przeznaczono pod funkcje usługowe z odpowiednimi zaleceniami dla budynków o funkcji akustycznie wrażliwej dotyczącymi oddziaływania hałasu i drgań. Pomimo położenia obszaru objętego opracowaniem poza rejonem przekroczeń dopuszczalnego hałasu w środowisku, wzięto pod uwagę sporadyczne uciążliwości akustyczne spowodowane ruchem pociągów.

W prognozie nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych, ponieważ zastosowane w projekcie planu miejscowego ustalenia nie wywołują negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony występujących w dalszym otoczeniu obszarów Natura 2000. Z tego również względu nie zaproponowano działań kompensacyjnych.

Zadaniem planowania przestrzennego jest zapewnienie utrzymania warunków równowagi przyrodniczej oraz racjonalna gospodarka zasobami środowiska. Dlatego w projekcie planu miejscowego wyodrębniono tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną, które w przyszłości będzie można przekształcić w skwery, zieleńce przy poszanowaniu istniejących wartości przyrodniczych, jak np. dojrzałe drzewa czy też zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego.

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych.

Projekt planu miejscowego obejmuje obszar o powierzchni około 78,9 ha ograniczony ulicami: Mikołaja Kopernika, Bohaterów Monte Cassino, Jana Henryka Dąbrowskiego, Kolejową, Zwycięstwa, południową częścią terenu osiedla Młodych oraz ulicą Gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila".

Obszar objęty projektem planu położony jest w strefie śródmiejskiej, w rejonie dworców PKP i PKS, w dużym stopniu jest przestrzennie zdegradowany, wymaga interwencji planistycznej w celu uzyskania ważnych powiązań komunikacyjnych oraz ciągłości struktury miejskiej. Potrzeba sporządzenia opracowania wynikała z konieczności wykreowania nowej

jakości rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, lokalizacji usług centrotwórczych i ogólnomiejskich, zabudowy o funkcji mieszkaniowej, ustalenia zasad kształtowania wnętrz urbanistycznych oraz głównych przestrzeni publicznych. Określono parametry zabudowy dostosowanej do aktualnych potrzeb i charakteru zabudowy śródmiejskiej.

Przedmiotowy teren przeznaczono głównie pod zabudowę usługową, z uwzględnieniem projektowanego układu komunikacyjnego, w tym o znaczeniu ogólnomiejskim oraz powiązań pieszych. Funkcje usługowe związane będą głównie z kompleksem dworca PKP, obsługą komunikacji, turystyki (obiekty typu hotele i gastronomia) i handlem oraz mieszkaniowej, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych. Przewidziano lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 II kategorii.

W sąsiedztwie linii kolejowych znajdują się tereny zurbanizowane, które wymagają połączenia siecią dróg, w celu ich lepszego skomunikowania. Projekt miejscowego planu regulować będzie sposób bezkolizyjnego powiązania projektowanego układu drogowego z istniejącymi terenami kolejowymi, wprowadzając rozwiązanie pozwalające na pokonanie odcinka drogi nad lub pod istniejącą linią kolejową.

Przystępując do opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II zadbano by nie naruszyć celów i kierunków działań wielu dokumentów o skali lokalnej, wojewódzkiej i krajowej, na które przekładają się cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym Unii Europejskiej, np. *Krajowej Polityki Miejskiej 2030*, *Polityki ekologicznej państwa 2030, Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej*, *Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028*, *Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030*, *Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok, Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego*, *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028*, *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Ponadto uwzględniono wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód, pól elektromagnetycznych i hałasu – czynników wpływających w dużym stopniu na zdrowie ludzi w strefie miejskiej.

Obszar objęty projektem planu oznaczony został w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* na załączniku graficznym „Struktura funkcjonalno-przestrzenna" jako: tereny centrum śródmiejskiego, tereny aktywności gospodarczej, podstawowa przestrzeń publiczna, obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierchni sprzedaży powyżej 2000 m^2, elementy systemu transportowego – drogi z korytarzem ulic, linie kolejowe, dworzec kolejowy, dworzec autobusowy, węzeł przesiadkowy oraz łącznik systemu przyrodniczego (ukazany pomiędzy ul. Marczukowską a linią kolejową). Łączniki systemu przyrodniczego są to tereny umożliwiające zachowanie ciągłości funkcjonalno-przestrzennej pomiędzy elementami obszarowymi systemu podstawowego i wspomagającego, pełniące funkcje ekologiczne, a także zwiększające oddziaływanie systemu przyrodniczego na tereny zurbanizowane. Dlatego w projekcie planu miejscowego przeznaczono teren o symbolu 12ZP pod zieleń urządzoną, który odpowiednio zagospodarowany umożliwi wzmocnienie powiązań przyrodniczych pomiędzy terenem zieleni komunikacyjnej w obszarze kolejowym poprzez Rodzinny Ogród Działkowy im. Tadeusza Kościuszki (zlokalizowany poza analizowanym terenem) z doliną Bażantarki.

Ekofizjografia Białegostoku przedstawia obszar objęty opracowaniem jako potencjalny teren inwestycyjny: o dobrych oraz o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Pod względem charakterystyki geomorfologicznej, część centralna oraz południowo-zachodnia omawianego terenu znajduje się na wysoczyźnie moreny ablacyjnej

złożonej z piasków, żwirów i głazów lodowcowych. W pozostałej części obszaru objętego opracowaniem występuje morena denna utworzona z gliny zwałowej. W części zurbanizowanej analizowanego terenu profile gleb zostały zniekształcone i przemieszane, dokonano także wymiany gruntu i nasypów pod układem drogowym i kolejowym. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się w obszarze objętym opracowaniem na poziomie od 4 - 6 m p.p.t. w części północnej do 1 – 2 m p.p.t. w części południowo-wschodniej. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Analizowany teren znajduje się poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi na terenie miasta oraz poza terenami o dużej bioróżnorodności wskazanymi do ochrony. Jednocześnie należy zauważyć, że zieleń komunikacyjna w rejonie linii kolejowej posiada potencjał w kształtowaniu funkcji uzupełniających system przyrodniczy miasta poprzez kompleks ogrodów działkowych z doliną Bażantarki. Zalecenia z zakresu ochrony środowiska, w tym te zawarte w *Ekofizjografii Białegostoku* zostały uwzględnione. Podjęto wiele działań w zapisach planistycznych ograniczających wpływ urbanizacji na środowisko przyrodnicze.

Zieleń miejska jako wielofunkcyjny, architektoniczny element podnoszący walory estetyczne miasta, stanowi jeden z ważniejszych czynników wpływających na stan środowiska w mieście. Odpowiednio zagospodarowane i utrzymywane obszary zieleni (tereny o symbolach 14ZP i 15ZP) pełnią szereg funkcji: ekologiczne, klimatyczne, aerosanitarne, retencyjne, estetyczne i rekreacyjno-wypoczynkowe. Wyłączenie spod zabudowy części terenu z przeznaczeniem pod zieleń urządzoną jest pozytywnym aspektem przeprowadzonych prac planistycznych. Działania te wspomogą kształtowanie odpowiednich standardów życia ludzi w mieście. Ustalenia planistyczne w zakresie zagospodarowania terenów zieleni umożliwiają podjęcie przez miasto w przyszłości realizacji skweru/zieleńca w tej części miasta.

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji drzew objęto ochroną 41 pojedynczych, dojrzałych drzew (klony srebrzyste, klony, lipy, sosny, jesiony wyniosłe, brzozy, kasztanowce i wiąz), do których zastosowano ustalenia pozwalające na dalszy ich niezakłócony rozwój. Ponadto na terenach przeznaczonych pod zieleń urządzoną o symbolach 14ZP i 15ZP oraz na terenach zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej ustalono wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie terenu istniejących drzew oraz zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności. Zadrzewienia wpływają na stosunki wodne otoczenia, mają zdolności asymilacyjne i transpiracyjne, zatrzymują wody opadowe (w strefie korzeniowej, pod koroną, magazynują w swoich tkankach), które bez ich obecności byłyby odprowadzane do kanalizacji. Asymilacja przez drzewa (ale także i roślinność niską) wody z opadów atmosferycznych powoduje redukcję odpływów powierzchniowych. Ponadto drzewa spełniają rolę schronień dla drobnych gatunków zwierząt, przebywających w środowisku miejskim, wzbogacając bioróżnorodność miasta.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywoła zróżnicowane przekształcenia środowiska przyrodniczego w zależności od aktualnego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakteru zaprojektowanych funkcji. Należy zauważyć, że rozwój planowanego zainwestowania w projekcie planu miejscowego został ograniczony poprzez ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach o różnym przeznaczeniu, wskazanie do wkomponowania wartościowych drzew (oznaczonych na rysunku planu) w zagospodarowanie terenów, przeznaczenie terenów o symbolach 14ZP i 15ZP pod zieleń urządzoną, uwzględnienie szpalerów drzew z możliwością ich uzupełnienia, zapewnienie „małej retencji". Wymienione ustalenia przekładają się na poprawę jakości powietrza oraz wpasowują się w działania adaptacyjne do zmian klimatu. Dodatkowo ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i cieplną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii pozytywnie wpłyną na środowisko, a tym samym – zdrowie

człowieka. Korzystnie na jakość środowiska wodno-gruntowego wpłynie także objęcie terenu scentralizowanym układem wodno-kanalizacyjnym z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę ograniczenia w zagospodarowaniu terenów związane z obszarem kolejowym, terenem zamkniętym, strefą ochronną radiolinii, strefą pośredniej ochrony konserwatorskiej, strefą ekspozycji i strefą widokową na zespół parafialny kościoła pw. Św. Rocha.

Urbanizacja w ujęciu przestrzennego rozwoju miasta jest zjawiskiem naturalnym. W związku z tym przekształcenia zmierzające do zmiany zagospodarowania poszczególnych terenów na obszarze miasta są nieuniknione. W przedmiotowym projekcie planu znajdują się zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie jego potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko poprzez ochronę lokalnych powiązań ekologicznych (zachowanie terenów wyłączonych spod zabudowy, przeznaczenie części terenu pod zieleń urządzoną umożliwiającą wzmocnienie powiązań ekologicznych w mieście), lokalnych wartości przyrodniczych (uwzględnienie zbiorowiska łęgu i wartościowej dendroflory zwiększając bioróżnorodność miasta) i krajobrazowych (uwzględnienie strefy widokowej na kościół św. Rocha), ochronę wód powierzchniowych i gruntowych oraz pośrednio podziemnych (umożliwienie retencji wód u źródła, objęcie terenu scentralizowanym układem wodno-kanalizacyjnym), ochronę przed hałasem i polami elektromagnetycznymi (zabezpieczenie mieszkańców przed wspomnianymi zagrożeniami), ochronę powietrza i adaptację do zmian klimatu (m.in. uwzględnienie zieleni w środowisku miejskim, możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii) ochronę dziedzictwa kulturowego (uwzględnienie zabytków oraz niezabytkowego budynku parowozowni PKP w przyszłym zagospodarowaniu terenów), kształtowanie terenów zieleni osiedlowej i komunikacyjnej oraz prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami.

W projekcie planu ze względu na duży udział terenu kolejowego oraz drogowego poświęcono wiele ustaleń w celu ograniczenia hałasu komunikacyjnego i pochodzącego z sektora gospodarczego na ludzi przebywających oraz mieszkających na terenach wrażliwych akustycznie. Dlatego sklasyfikowano tereny pod względem dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku zgodnie z odpowiednim przepisami prawa, odsunięto nieprzekraczalną linię zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na terenach o symbolach 1MW,U,UC i 2MW,U od planowanego przebiegu ulicy o dużym natężeniu ruchu, przeznaczono znaczną część analizowanego terenu pod zabudowę usługową, na których dodatkowo zakazano lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów sportowo-rekreacyjnych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz innych budynków z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami. Nie przewiduje się, by działania zawarte w projekcie planu miejscowego generowały wskaźnik ludzi narażonych na hałas.

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko opracowywano równolegle z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących konfliktów, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy", czyli rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji projektu planu spowoduje nieład przestrzenny przez wydawane jednostkowo decyzje o warunkach zabudowy. Istniałaby możliwość mieszania się funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej z usługową, a założenia projektu planu porządkują tę przestrzeń. Korzystniejszym rozwiązaniem są działania przyjęte w zapisach planistycznych omawianego projektu planu,

którego znaczącą część przeznaczono pod funkcje usługowe z odpowiednimi zaleceniami dla budynków o funkcji akustycznie wrażliwej dotyczącymi oddziaływania hałasu i drgań. Pomimo położenia obszaru objętego opracowaniem poza rejonem przekroczeń dopuszczalnego hałasu w środowisku, wzięto pod uwagę sporadyczne uciążliwości akustyczne spowodowane ruchem pociągów.

Zadaniem planowania przestrzennego jest zapewnienie utrzymania warunków równowagi przyrodniczej oraz racjonalna gospodarka zasobami środowiska. Dlatego w projekcie planu miejscowego wyodrębniono tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną, które w przyszłości będzie można przekształcić w skwery, zieleńce przy poszanowaniu istniejących wartości przyrodniczych, jak np. dojrzałe drzewa czy też zbiorowisko łęgu.

Zapisy projektu planu pośrednio mają na celu kształtowanie odpowiednich warunków życia mieszkańców. Przyjęte w projekcie planu ustalenia przyczyniają się do uporządkowania przestrzeni miejskiej, standardów życia mieszkańców z zapewnieniem dostępu do terenów zieleni o różnych formach rekreacyjno-wypoczynkowych. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi. Wprowadzone funkcje i ustalenia projektu planu stworzyły warunki do zachowania zrównoważonego rozwoju.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem poddawanego analizie terenu objętego opracowaniem) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską, Ostoję Knyszyńską oraz Bagienną Dolinę Narwi, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań spowodowanych realizacją ustaleń omawianego projektu planu miejscowego na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych, ponieważ zastosowane w projekcie planu miejscowego ustalenia nie wywołują negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony występujących w dalszym otoczeniu obszarów Natura 2000. Z tego również względu nie zaproponowano działań kompensacyjnych.

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem planu miejscowego oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta Białegostoku co najmniej raz w kadencji rady. Zastosowane będą metody analityczno - porównawcze stanu zagospodarowania terenu oraz badane zmiany w środowisku w oparciu przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów na jakość życia mieszkańców oraz poprawy jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja w 03.2024 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. w 03.2024 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. w 03.2024 r., Bagienna Dolina Narwi (PLB200001) – aktual. w 03.2024 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. w 03.2024 r.;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, PGW Wody Polskie, 2015 r. (aktual. w 2020 r.);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911) wraz z jego aktualizacją przyjętą rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Krajowa Polityka Miejska 2030 - uchwała Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu miasta Białegostoku, Kwiatkowski W., Gajko K., Ksepko M., Miniuk P., Stepaniuk M., Białystok 2004 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku – uchwała Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. zmieniona uchwałą Nr LXXVII/1079/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 grudnia 2023 r.;
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2024 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;

- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, marzec 2023 r. (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html);
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku GIOŚ, Białystok, czerwiec 2024 r.;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 r.;
- Aktualizacja programu zagospodarowania wód opadowych i rozbudowy kanalizacji deszczowej w granicach administracyjnych miasta Białegostoku wraz z racjonalnym rozmieszczeniem zbiorników retencyjnych, rowów i odparowników (tom I i II), Świętochowski K., mgr inż. Anna Tomas, Targoński M., Chmur S., Latkowski Ł., Śliwko A., Bobrowski J., Gajek S., AquaRD, Białystok 2018 r.;
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego - uchwała Nr LXIII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r.;
- Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą uchwałą Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Białystok 2022 r. – uchwała Nr LIV/767/22 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2022 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 2777) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 3270);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2017 - obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. (M. P. poz. 1183) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 - uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r.;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;
- Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok, Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku, Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- Studium historyczno – urbanistyczne Białystok, Danilczyk L. i Kasprzyk M., Pracownie konserwacji zabytków „ARKONA" sp. z o. o., Pracownia dokumentacji naukowo-historycznej, Kraków, 2011 r.;

- Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla miasta Białegostoku na lata 2018-2021- uchwała Nr LI/793/18 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2018 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2024, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, www.stat.gov.pl, lipiec 2024 r.;
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., Białystok: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Białystok 2000 r.;
- uchwała Nr XXVII/432/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej);
- uchwała Nr X/150/25 Rady Miasta Białystok z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap I;
- projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II;
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;
- własne obserwacje w terenie;
- https://natura2000.gdos.gov.pl;
- https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy;
- https://klimada2.ios.gov.pl;
- https://www.gov.pl/web/gios;
- https://isok.gov.pl/hydroportal.html;
- https://wody.gov.pl;
- https://bts.socware.pl;
- https://si2pem.gov.pl/stats;
- https://gisbialystok.pl,
- https://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkancow/fundusze_unijne/zrealizowane/okresprogramowania20142020/intermodalny-wezel-komunikacyjny-w-bialymstoku-centrum-przesiadkowe-wraz-z-korytarzami-publicznego-transportu-zbiorowego-2.html.

SPIS TABEL

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok* powiązane z projektem planu 14

Tabela 2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska ... 49

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1 Widok na Centrum Przesiadkowe (po południowej stronie torów kolejowych) oraz przebudowany układ drogowy w ramach Projektu Nr POPW.02.01.00-20-0003/17 8
Zdjęcie 2 Obszar kolejowy w rejonie objętym projektem planu miejscowego 27
Zdjęcie 3 Zbiorowiska roślinności (zagajnik) w sąsiedztwie tunelu im. Gen. A. E. Fieldorfa „Nila" i ul. M. Kopernika 27
Zdjęcie 4a i 4b Pojedyncze, wartościowe drzewa w strefie obszaru kolejowego 28
Zdjęcie 5 Zachowany szpaler lip podczas przebudowy intermodalnego węzła komunikacyjnego 28
Zdjęcie 6 Niezagospodarowane tereny od strony ul. M. Kopernika, w tle – wieża ciśnień .. 29
Zdjęcie 7 Dworzec kolejowy przy ul. Kolejowej 11 34
Zdjęcie 8 Budynek przy ul. Kolejowej 17 w zespole dworca PKP 34
Zdjęcie 9 Budynek Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego Nr 2 przy ul. Kolejowej 15 .. 34
Zdjęcie 10 Dom przy ul. Zwycięstwa 5 35
Zdjęcie 11 Kamienica przy ul. M. Kopernika 50 35
Zdjęcie 12 Budynek parowozowni PKP 35
Zdjęcie 13 Ulica Kolejowa – widok archiwalny z kładki nad torami na kościół św. Rocha .. 36

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Załącznik do uchwały Nr XXVII/432/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r. 5
Rysunek 2 Zasięg obszaru obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II 6
Rysunek 3 Przydatność terenu do funkcji użytkowych 10
Rysunek 4 Wyrys ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* 11
Rysunek 5 Obszar objęty opracowaniem na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku 13
Rysunek 6 Przestrzenny rozkład ryzyka związanego z zagrożeniami klimatycznymi w sektorze Gospodarka przestrzenna 18
Rysunek 7 Geomorfologia 25
Rysunek 8 Imisja hałasu drogowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu 38
Rysunek 9 Imisja hałasu kolejowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu 39
Rysunek 10 Imisja hałasu przemysłowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu 40
Rysunek 11 Lokalizacja terenu opracowania względem najbliższych obiektów i obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody 48

Strona tytułowa: fragment ortofotomapy (www.gisbialystok.pl) z 2024 r.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II

Załącznik 2 Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II

Załącznik 3 Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.)

ZAŁĄCZNIK 3

OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM WYKONAWCÓW PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOIWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (DZ. U. Z 2024 R. POZ. 1112 Z PÓŹN. ZM.)

Ja, Elżbieta Drożdżal będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic Mikołaja Kopernika i Kolejowej) – etap II oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

GŁÓWNY SPECJALISTA
Elżbieta Drożdżal
Elżbieta Drożdżal